

Till

Sammanläggningsdelegerade för Mölndals kommunblock.

Förslag till nämnd- och förvaltningsorganisation i Mölndals nybildade kommun, avsett att gälla från och med den 1 januari 1971.

Allmänna grunder.

Riksdagen har under hösten 1969 beslutat om införande av enhetlig kommunbeteckning. Begreppen landskommun, köping och stad mönstras ut ur kommunallagarna och ersättes med den enhetliga beteckningen kommun. Då Mölndals stad samt Källered och Lindome kommuner sammanläggas från och med den 1 januari 1971 får den sammanlagda enheten således beteckningen Mölndals kommun. De skilda beteckningarna för kommunens fullmäktige - stadsfullmäktige och kommunalfullmäktige, respektive drätselkammare och kommunalnämnd - bytes ut mot de enhetliga beteckningarna kommunfullmäktige, respektive kommunstyrelse.

Vid sammanläggningen erfordras självfallet en om- och samorganisation av de tre kommunernas styrande och verkställande organ. Grunden för en sådan omorganisation kan antingen hämtas genom studier av lokala förhållanden vid de tre integrerande kommunerna, eller genom studier på riksplanet av kommuner, i storleksordning jämförbara med den genom sammanläggning bildade kommunen.

Då de lokala erfarenheterna erhålles från tre kommuner med

delvis skild grundstruktur och självfallet med mindre verksamhetsomfång än den blivande storkommunen, bör slutsatser ur lokala erfarenheter dragas med viss försiktighet och i första hand reserveras för områden, där lokal erfarenhet oundgängligt erfordras, såsom vid personalplacering och personalvård. Studier på riksplanet av kommuner, vilka i storleksordning äro jämförbara med den nya storkommunen, kan i vad avser rent förvaltningsorganisatoriska förhållanden förväntas ge lämpliga grunder för organisationen av den nya storkommunen.

Med anledning härav uppdrog samarbetsnämnden för Mölndals kommunblock åt Svenska kommunförbundet att verkställa organisationsutredning avseende Mölndals kommun, såsom den bildas genom sammanläggning den 1 januari 1971.

Den 19 maj 1970 avgav Svenska kommunförbundet begärd organisationsutredning, vilken utredning bilägges denna skrivelse. (Bil. A)

Sedan sammanläggningsdelegerades arbetsutskott vid sammanträden den 6 augusti, den 21 september och den 3 november 1970 bland annat behandlat sagda utredning, och sedan berörda företagsnämnder beretts tillfälle att taga ställning i hithörande frågor, i den mån dessa falla inom företagsnämndernas intresseområden, får arbetsutskottet härmed överlämna organisationsförslag för Mölndals kommun, avsett att gälla från och med den 1 januari 1971.

Organisationsutredningen omfattar tvenne delar, dels förtroendemannaorganisation (med bilagorna B 1 - B 2) och dels kontorsorganisation (med bilagorna C 1 - C 13). Det integrerade samarbetet mellan dessa organisationer framgår av bilaga B 2.

Förtroendemannaorganisationen.

Styrelser och nämnder.

Vid utformande av förslag till lämplig förtroendemannaorganisation har kommunförbundets utredning legat till grund för arbetsutskottets bedömningar.

Arbetsutskottet delar i huvudsak de synpunkter på organisationen, som framförts av kommunförbundets utredare. I vissa styrelser och nämnder (brandstyrelsen, byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden och elverksstyrelsen) har utskottet dock funnit skäl föreslå en något ökat representation i förhållande till den av kommunförbundet föreslagna.

Utöver nämnda organisationsutredning och arbetsutskottets egna överväganden har även en av socialkommittén för Mölndal utförd utredning, avseende socialnämndens organisation, upptagits av tjänstgörande suppleanten, fru Gunvor Wallin, såsom förslag i arbetsutskottet. Förslaget vann utskottets bifall. Mot detta beslut reserverade sig ordföranden jämte herrar Allan Samuelsson, Harry Bergman och Åke Ryberg. Reservanterna ansågo, att kommunförbundets förslag till organisation av socialnämnden borde ha förordats.

I vad avser handläggningen av personalärenden och bostadsförmedlingsärenden bedömer arbetsutskottet det ändamålsenligt, att även förtroendemen, som ej ingå i kommunens styrelse, kan få inflytande på dessa frågor. Utskottet föreslår här att särskild personalnämnd och bostadsförmedlingsstyrelse inrättas. Kommunförbundets organisationsförslag innebär en koncentration av handläggningen av dessa frågor till kommunens styrelse.

Beträffande varmbadhusstyrelsen anser utskottet, att dessa frågor tillsvidare, i likhet med vad som nu är fallet, skall handläggas av skolstyrelsen.

I gunnebostyrelsen, som upphör vid den nya organisationens genomförande, var vissa företrädare för Göteborgs kulturliv verksamma. Dessa bör beredas tillfälle att som adjungerande deltaga i den nya kulturnämndens handläggning av frågor rörande Gunnebo.

Arbetsutskottets förslag till organisation av styrelser och nämnder redovisas i bilaga B 1. Förslaget är enhälligt, utom i vad avser utformningen av socialnämndens organisation.

Ledningen av den kommunala förvaltningen på förtroendeman-
naplanet.

De i kommunens styrelser och nämnder ingående förtroendemännen har som en naturlig konsekvens av väljarnas i val uttalade vilja, att i sina respektive nämnder och styrelser utöva s.k. beslutsfunktion. Genom den tekniska och sociala utvecklingen har samhällsorganisationen blivit komplicerad (samhällets s.k. infrastruktur), vilket innebär, att inhämtandet av underlag för beslut har väsentligt försvårats för den enskilda förtroendemannen, åtminstone då det gäller beslut i mera komplicerade saksammanhang. Denna utveckling är speciellt märkbar i storstäderna och i storstädernas influensområden (d.v.s. förorter), beroende bland annat på den ökade bosättningen inom dessa områden. Inom göteborgsområdet kan enligt tillgängliga långtidsprognoser (t.ex. länsplan-67) förväntas starkt expansionstryck under de närmaste decennierna. Detta torde innebära, att förtroendemännen i göteborgsregionens största förort, Mölndals kommun, kommer att ställas inför en rad komplicerade avgöranden. Även statsmakternas krav på en kvalificerad kommunal långtidsplanering medför ökat krav på förtroendemannorganisationen.

Ovan angivna utveckling har medfört, att man framför

allt i storstadsregionerna funnit det nödvändigt att heltidssysselsätta förtroendemän, som därvid benämnts "kommunalråd".

De problem, som betingas av sammanläggningen av de tre kommunerna med delvis skild grundstruktur till en storkommun synes böra bli föremål för förtroendemannaaorganisationens särskilda uppmärksamhet och understryka således även behovet av heltidssysselsätta förtroendemän.

På grund av vad ovan anförts finner arbetsutskottet skäl föreslå sammanläggningsdelegerade att två heltidssysselsätta förtroendemän måtte såsom kommunalråd från och med den 1 januari 1971 verka för erforderligt underlagsstudium före beslutsfattande och övervaka beslutens ändamålsenliga verkställande, var och en inom sitt arbetsområde såsom detta är utformat i bifogad bilaga B 2.

Förvaltningsorganisationen.

Vid bedömning av Mölndals kommuns förvaltningsorganisation, såsom den lämpligen bör utformas den 1 januari 1971, har arbetsutskottet utgått från det av kommunförbundet den 19 maj 1970 avgivna organisationsförslaget. Arbetsutskottet anser därvid, att, i beaktande av den information som nu står till förfogande som grund för bedömningen av framtida behov på detta område, viss återhållsamhet bör rekommenderas. Från ovannämnda synpunkter har arbetsutskottets mål varit att, med utnyttjande av personal anställd i de tre samgående kommunerna, söka framlägga förslag å en fungerande förvaltningsorganisation för den nya storkommunen. Sedan föreslagen förvaltningsorganisation fungerat under någon tid, kan sannolikt den praktiska erfarenheten, som härvid vunnits, utnyttjas för att bättre anpassa organisationen ifråga till den nybildade kommunens behov. In- till dess så kan ske är det emellertid av vikt, att den orga-

nisation, som föreslås i nuläget, inte får anses hindra samarbete inom kontoren även i andra former, än som föreslagits i organisationsförslaget. Den lämpligaste arbetsformen med hänsyn till arbetets art bör därvid eftersträvas. Att skäligen arbetsvolymfördelning föreligger bör kontinuerligt övervakas av förvaltningscheferna.

Från dessa utgångspunkter tillstyrker utskottet utan egna ändringsförslag den av kommunförbundet föreslagna organisationen i vad avser stadskansli, drätselkontor, fastighetskontor, fritidskontor, hälsovårdskontor, stadsarkitektkontor och socialbyrå.

Beträffande byggnadskontoret föreslås, att byråavdelningen tillföres en ingenjörstjänst, vars innehavare förutsätts utföra kontroller och viss projektering. Å byråavdelningen bör vidare, med hänsyn till nuvarande organisation och arbetsbelastning, ingå 3 tekniker, 1 ritare och 2 kartritare, i stället för av kommunförbundet föreslagna 1 tekniker, 2 ritare och 1 kartritare. Byggnadskontorets arbetsavdelning bör tillföras en tjänst som förman, bland annat för att möjliggöra en effektiv lokal naturvård i den nya storkommunen.

Beträffande stadsingenjörskontoret föreslås, att biträdande stadsingenjören svarar för besiktningsavdelningen och att den av kommunförbundet föreslagna tjänsten som mätningssingenjör utgår. Avdelningen tillföres 4 tjänster som mätningstekniker i stället för föreslagna 2 tjänster. Härigenom erhålles större kapacitet för förrättningsarbeten, vilket är önskvärt med hänsyn till arbetsområdets utökning vid kommunsammanläggningen. Å fältavdelningen bör av arbetstekniska skäl en tjänst som mätningstekniker i förslaget utbytas mot en tjänst som utsättare. Den ökade arbetsbelastningen på konto-

ret synes även motivera att ytterligare en tjänst som kart-ritare tillföres den administrativa avdelningen.

Beträffande skolförvaltningen bör planeringsavdelningen utgå på grund av ändrade förutsättningar i centrala direktiv för skolverksamheten. Då planeringsavdelningen utgår bör tjänsten som sektionschef för sekretariatet icke vara förenad med tjänsten som avdelningschef för den administrativa avdelningen, då arbetsvolymen ökar vid denna avdelning.

Beträffande folkbiblioteket bör, med beaktande av utskottets allmänna målsättning, bibliotekarietjänsterna i yttre tjänst tillsviðare vara 3, i stället för föreslagna 4 tjänster. Däremot bör antalet biträden ökas från 2 till 3.

Beträffande elverket (föreslagen beteckning energiverket) tillstyrker utskottet ett inom elverksstyrelsen uppgjort organisationsförslag, vilket - i jämförelse med det av kommunförbundet avgivna - i huvudsak innebär följande:

Särskild värmeverksavdelning inrättas, bestående av ingenjör och 3 maskinister. Därvid utgår två tjänster som maskinister från driftavdelningen samt en tjänst som biträdande ingenjör å anläggningsavdelningen. Driftavdelningen tillföres ^{tjänst som} en tekniker för bland annat provning och justering av stadens trafiksignalanläggningar. Arbetsavdelningen tillföres ytterligare en tjänst som arbetsledare. Installationsavdelningen tillföres ytterligare en ritartjänst på grund av förväntad arbetsvolym.

Den av arbetsutskottet sålunda föreslagna organisationen av Mölndals kommuns förvaltning, att gälla från och med den 1 januari 1971, redovisas i bilagorna C 1 - C 13.

Med anledning av vad ovan anförts får arbetsutskottet föreslå sammanläggningsdelegerade besluta

1:o/ att i utredningen angivna styrelser och nämnder i Mölndals nybildade kommun skola utses på sätt som framgår av bifogade bilaga B 1;

2:o/ att två heltidssysselsatta förtroendemän såsom kommunalråd i Mölndals kommun skola verka för erforderligt underlagsstudium före beslutsfattande och övervaka beslutens ändamålsenliga verkställande, var och en inom sitt område, på sätt angivits i bifogade bilaga B 2;

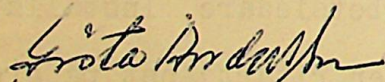
3:o/ att Mölndals kommuns förvaltning skall vara organiserad på sätt angivits i bifogade bilagor C 1 - C 13;

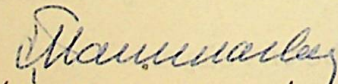
4:o/ att den sålunda beslutade nya nämnd- och förvaltningsorganisationen i Mölndals kommun skall gälla från och med den 1 januari 1971;

5:o/ att bemyndiga arbetsutskottet att från och med den 1 januari 1971 inplacera samtliga hos Mölndals samt Lindome och Kållereds kommunalförvaltningar i nuläget anställda i den sålunda beslutade nya organisationen av förvaltningen för Mölndals kommun.

Mölndal den 3 november 1970.

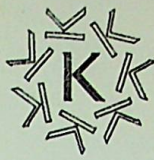
För sammanläggningsdelegerades
arbetsutskott:

/Gösta Andersson/

/A. Hammarberg/

BIL. A. § 140. 30/11 1970

Svenska kommunförbundet

Rationaliseringsavdelningen

Sekreterare R Winberg, SL

RAPPORT R 70/70

19.5.1970

Mölndals kommunblock:
Förslag till nämnd- och
förvaltningsorganisation

Mölndals kommunblock: Förslag till nämnd- och förvaltnings-
organisation

<u>Innehållsförteckning</u>	<u>Sida</u>
1 Inledning	1
1.1 Utredningsuppdraget	1
1.2 Utredningsmetodik	1
1.3 Tjänstebenenämningar	2
2 Förtroendemannaorganisation	2
2.1 Fullmäktige	2
2.2 Valberedning	3
2.3 Revision	3
3 Nuvarande nämndorganisation	3
4 Allmänna synpunkter på nämndorganisa- tionen	3
5 Förslag till nämndorganisation	5
5.1 Kommunalnämnd/drätselkammare	5
5.1.1 Kommunens styrelse	5
5.1.2 Bebyggelseplanering	5
5.1.3 Mark- och bostadsförsörjning, fastig- hetsförvaltning	7
5.1.4 Kommunaltekniska uppgifter	7
5.1.5 Lokaliseringsfrågor	8
5.1.6 Arbetslöshetsnämnd	8
5.1.7 Beredskapsnämnd	8
5.1.8 Brandstyrelse	9
5.1.9 Civilförsvarsnämnd	9
5.1.10 Förmedlingsorgan	10
5.1.11 Gatu/vägnämnd	10
5.1.12 Personal- och organisationsfunktionerna	10
5.1.13 Kommunstyrelsens arbetsformer	12
5.1.14 Kommunstyrelsens ordförande	13
5.1.15 Sammanfattning: Kommunens styrelse	14
5.2 Övriga specialreglerade nämnder	14
5.2.1 Byggnadsnämnd	14
5.2.2 Hälsovårdsnämnd	15
5.2.3 Skolstyrelse	15
5.2.4 Sociala nämnder	18
5.2.41 Barnavårdsnämnd	18
5.2.42 Nykterhetsnämnd	18
5.2.43 Socialnämnd	18
5.2.44 Familjebidragsnämnd	18
5.2.45 Hemhjälpnämnd	18
5.2.46 Helhetssyn i det sociala arbetet	19
5.2.47 Socialutredningens betänkande angående gemensam social nämnd	19
5.2.48 Förslag	20
5.2.49 Styrelse för socialbyrå	22
5.2.50 Barnstugeverksamheten	22
5.2.51 Familjebidragsnämnd	23
5.2.52 Hemhjälpnämnd	24

		Sida
5.2.6	Trafiknämnd	24
5.2.7	Uttagningsnämnd	24
5.2.8	Valnämnd	25
5.3	Fakultativa nämnder	25
5.3.1	Central byggnadskommitté	25
5.3.2	Fritidsnämnd	26
5.3.3	Kulturnämnd	28
5.3.4	Trafiksäkerhetskommitté	29
5.3.5	Elverksstyrelse	29
6	Nuvarande kontorsorganisation	30
7	Allmänna synpunkter på kontorsorganisa- tionen	30
8	Indelning i administrativa enheter	31
9	Organisationsförslag	32
9.1	Stadskansli	32
9.2	Drätselkontor	33
9.3	Fastighetskontor	34
9.4	Byggnadskontor	34
9.5	Fritidskontor	34
9.6	Hälsovårdskontor	35
9.7	Stadsarkitektkontor	35
9.8	Stadsingenjörskontor	35
9.9	Socialbyrå	35
9.10	Skolförvaltning	36
9.11	Folkbibliotek	37
9.12	Elverk	37
10	Lokal service	38
11	Sammanfattning	39
11.1	Nämndorganisation	39
11.2	Förvaltningsorganisation	40

Bilagor

1	Vissa statistiska uppgifter
2	Sammanställning av nuvarande samt förslag till fram- tida organisation
3	Plan över föreslagen nämndorganisation
4	Heltidsengagerade förtroendemän 1965 och 1967
5	Nuvarande organisation, stadskansli
6	"_ , drätselkontor
7	"_ , fastighetskontor
8	"_ , byggnadskontor
9	"_ , fritidskontor
10	"_ , hälsovårdsnämndens expedition
11	"_ , stadsarkitektkontor
12	"_ , stadsingenjörskontor
13	"_ , socialbyrå
14	"_ , skolförvaltning, skolkontor
15	"_ , folkbibliotek
16	"_ , elverk

17	Nuvarande organisation, Lindome kommunalkontor
18	"- , Kållered kommunalkontor
19	Plan över föreslagen förvaltningsorganisation
20	Organisationsförslag, stadskansli
21	"- , drätselkontor
22	"- , fastighetskontor
23	"- , byggnadskontor
24	"- , fritidskontor
25	"- , hälsovårdskontor
26	"- , stadsarkitektkontor
27	"- , stadsingenjörskontor
28	"- , socialbyrå
29	"- , skolförvaltning
30	"- , folkbibliotek
31	"- , elverk
32	Jämförelse mellan nuvarande och föreslagen personaldimensionering

Särлага

Skolstyrelsens delegationsrätt

1 Inledning

1.1 Utredningsuppdraget

Samarbetsnämnden i Mölndals kommunblock, vari ingår Mölndals stad, Lindome och Kålleröd landskommuner, har uppdragit åt kommunförbundet att medverka i det utredningsarbete, som skall ligga till grund för sammanläggning av de i blocket ingående kommunerna.

Som ett led i detta arbete har förbundets rationaliseringsavdelning utarbetat ett förslag till nämnd- och förvaltningsorganisation för den nya kommunen.

Förslaget måste i första hand betraktas som en organisationsram för den nya kommunen och kan sägas ha följande huvudsyften:

- Att utgöra en del av det beslutsunderlag, som erfordras för samarbetsnämndens och kommunernas ställningstagande i sammanläggningsfrågan.
- Att fram till kommunsammanläggningen tjäna som vägledning för åtgärder vid eventuellt uppkommande vakanser eller när nyinrättande av tjänster i undantagsfall kan aktualiseras. Erforderliga åtgärder bör då vidtas på så sätt, att personalplaceringar o d vid sammanläggningen ej försvåras.
- Att utgöra underlag vid erforderliga överläggningar angående inplacering av nuvarande personal i den nya kommunens förvaltningsorganisation.
- Att utgöra underlag för lokalbehovsprogram för den nya kommunen.

1.2 Utredningsmetodik

För att kartlägga nuvarande förhållanden har vi från blockets kommuner inhämtat visst material dels avseende nuvarande nämndorganisation med uppgift om antal ledamöter, sammanträdesfrekvens, sekreterare m m i respektive organ, dels beträffande nuvarande förvaltningsorganisation med bl a uppgift om personaluppsättning inom förvaltningarna samt respektive befattningshavares huvudsakliga arbetsuppgifter.

Vissa mängddata och andra statistiska uppgifter av intresse för utredningsarbetet har insamlats för att belysa verksamhetens omfattning och utvecklingstendenser inom olika områden under perioden 1966-68/69.

/1

Insamlat kartläggningsmaterial har sammanställts (beträffande statistiska uppgifter se bilaga 1) och analyserats samt kompletterats genom intervjuer med förtroendemän och chefstjänstemän inom respektive kommun. Därvid har nuvarande organisation, arbetsvolym m m närmare klarlagts och vissa målsättningsfrågor samt förväntad utveckling inom olika områden diskuterats.

Våra erfarenheter från tidigare organisationsundersökningar i kommuner jämförbara med Mölndals kommunblock vad gäller storlek och aktivitetsstruktur har givetvis utnyttjats vid utarbetandet av föreliggande förslag.

1.3 Tjänstebenämningar

Vi vill redan inledningsvis framhålla, att de förslag till tjänster, som framläggs i denna rapport inte innebär något ställningstagande från vår sida i lönehänseende. Så långt möjligt har därför nuvarande eller neutrala tjänstebenämningar använts. Frågor rörande lönesättning bör i förekommande fall bli föremål för förhandlingar mellan berörda parter på grundval av de arbetsuppgifter, som åvilar respektive befattningshavare.

2 Förtroendemannaorganisation

2.1 Fullmäktige

Fullmäktige utgör kommunens beslutande organ och skall svara för i huvudsak följande uppgifter:

- att utgöra den kommunala finansmakten, dvs fastställa budget, anvisa anslag, uppta lån, förfoga över den kommunala förmögenheten, bestämma avgifter, meddela ansvarsfrihet m m,
- att utöva den kommunala förordningsmakten, dvs anta kommunala stadgor och ordningsföreskrifter, reglementen, instruktioner o d,
- att fastställa den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen, utse ledamöter i förvaltningsnämnder och förrätta andra val, som författningsenligt åvilar kommunen,
- att avge yttranden i ärenden, som remitteras till kommunen, samt
- att i övrigt handlägga de ärenden, som enligt speciallagstiftning tillkommer kommunens beslutande organ.

Antalet ledamöter i fullmäktige måste tidigare (jfr KomL 5 §) hållas inom givna minimi- och maximigränser. Ledamotsantalet fastställdes av länsstyrelsen på kommunens förslag.

Som en följd av nyligen beslutade ändringar i gällande lagstiftning försvinner maximigränserna och kommunen skall i fortsättningen själv kunna bestämma antal ledamöter med ett minimital som bas.

För kommuner i storleksskassen 40 001 - 60 000 är minimigränsen 51 (obs! ledamotsantalet skall bestämmas till ett udda tal). Dessutom finns möjlighet att välja suppleanter till fullmäktige.

I samband med en kommunsammanläggning är det sammanläggningsdelegerade, som har att besluta om antalet fullmäktige för den sammanlagda kommunens räkning. Länsstyrelsen måste ha uppgift om beslutet senast i juni månad 1970.

Med hänsyn till den betydande minskning av antalet förtroendeuppdrag, som en sammanläggning innebär, anser vi det lämpligt att ett större antal fullmäktigeledamöter än det lägst föreskrivna antalet utses.

Vi föreslår att

- antalet fullmäktigeledamöter blir 61.

2.2 Valberedning

Kommunallagen (1953) föreskriver s k beredningstvång, dvs ett ärende skall innan det behandlas i fullmäktige vara berett av kommunens styrelse och den nämnd dit ärendet hör. Beredningstvånget gäller dock inte för val av kommunala förtroendemen. I dessa ärenden bör nominering ske av en särskild inom fullmäktige tillsatt valberedning.

Vi föreslår att

- fullmäktige utser en särskild valberedning bestående av sju ledamöter och sju suppleanter.

2.3 Revision

För granskning av förvaltningsåtgärder och räkenskaper skall fullmäktige årligen utse revisorer. Revisionsarbetet kan lämpligen uppdelas på skilda verksamhetsområden (socialvård, skolförvaltning etc) mellan revisorerna för att ge tillfälle till specialisering. Det löpande gransknings- och revisionsarbetet samt kassainventeringar o d under räkenskapsåret avses i regel dock åvila särskild siffergranskare, för vilken av fullmäktige antagen instruktion bör gälla, utarbetad i samråd med kommunens revisorer.

Vi föreslår att

- antalet revisorer bestäms till nio.

3 Nuvarande nämndorganisation

/2 De uppgifter, som inhämtats från kommunerna om den nuvarande nämndorganisationen, har sammanställts i bilaga 2. Sammanställningen upptar i respektive kommun förekommande nämnder och styrelser med uppgift om antalet ledamöter i varje organ.

4 Allmänna synpunkter på nämndorganisationen

Efter den nya kommunallagens tillkomst har man i både större och mindre kommuner kunnat märka en klar tendens till koncentration av förvaltnings- och verkställighetsuppgifterna till ett färre antal organ än tidigare. Numera inrättas i regel inte fakultativa nämnder i andra fall än när verksamhetens omfattning eller speciella karaktär särskilt motiverar detta.

Motiven för en koncentrerad nämndorganisation kan sökas i de olägenheter, som vanligen följer av en splittrad verksamhet med alltför många beslutande och beredande instanser för likartade eller angränsande verksamhetsområden.

Olägenheterna kan i korthet sammanfattas i följande punkter:

- De lednings- och samordningsuppgifter, som enligt kommunallagen åligger kommunens styrelse, försvåras.
- Risk uppstår för dubbelberedning av ärendena, vilket kan leda till uttunning av ansvaret för ärendeberedningen genom att olika organ i detta avseende förlitar sig på varandra.
- Splittringen kan också ge upphov till missriktad konkurrens om resurserna och stundom leda till onödiga kompetenstvister och besvärliga gränsdragningsproblem.
- För befattningshavare inom förvaltningsorganisationen medför ordningen med ett stort antal nämnder en betydande arbetsbelastning i form av ökad tidsåtgång för sammanträdesförberedelser, deltagande i sammanträden och efterarbete.

För att i möjligaste mån undvika dessa olägenheter och skapa förutsättningar för en effektivt arbetande nämndorganisation, där samordning, ledning, planering och principiella ståndpunktstaganden bör vara huvuduppgifter för de förtroendevalda, utgår vi ifrån att nämndarbetet så långt möjligt skall koncentreras i den nya organisationen.

I en effektivt arbetande nämndorganisation krävs vidare, att kommunallagens delegationsbestämmelser utnyttjas. Delegation av beslutanderätten bidrar till en smidig handläggning av ärendena och avlastar förtroendevalda ledamöter rutinbetonat arbete. Vi utgår därför ifrån, att delegationsinstitutets möjligheter att delegera beslutanderätten utnyttjas i den utsträckning, som de lokala möjligheterna medger.

Frågan om antalet ledamöter i styrelser och nämnder sammanhänger självfallet med lokala och politiska förhållanden, såsom den nya kommunens storlek, arbetssituationen i nämnderna m m. Ur rationell synpunkt torde det dock vara till fördel för nämndarbetet om antalet ledamöter i organen begränsas. En nämnd med få ledamöter arbetar normalt smidigare och effektivare än en med många ledamöter. Å andra sidan innebär kommunsammanläggningen en reducering av antalet förtroendemannaposter, varför det kan vara rimligt att ta hänsyn härtill vid upprättandet av förslag till nämndorganisation.

Kommunalrättskommittén har i sitt betänkande om den kommunala självstyrelsens lokala förankring (SOU 1965:6)

tagit upp denna fråga och särskilt uppehållit sig vid, hur de olika enheterna i en nybildad kommun skall kunna bli representerade i de kommunala organen och hur förtroendemännens orts- och personkännedom skall tillvaratas. Kommittén rekommenderar att man i såväl fullmäktige som förvaltningsorgan utser ett större antal ledamöter än vad som ur effektivitetssynpunkt kan te sig lämpligt.

En sammanställning i tabellform med uppgift om föreslaget antal ledamöter samt sekreterare m m återfinns i tidigare nämnd bilaga 2. Som enhetlig regel föreslås, att varje organ skall ha lika många suppleanter som ordinarie ledamöter.

5 Förslag till nämndorganisation

/3

Vårt förslag till nämndorganisation redovisas schematiskt i bilaga 3 och kommenteras närmare i nedan följande avsnitt.

5.1 Kommunalnämnd/drätselkammare

5.1.1 Kommunens styrelse

I den nuvarande kommunallagen har kommunalnämnden/drätselkammaren erhållit benämningen kommunens styrelse. Lagstiftarna har därvid velat starkare än vad fallet var i den äldre kommunallagen betona kommunalnämndens/drätselkammarens centrala ställning i den kommunala förvaltningen. Enligt 30 § kommunallagen åligger det kommunalnämnden/drätselkammaren att

- leda förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha in-seende över övriga nämnders verksamhet,
- med uppmärksamhet följa de frågor, som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, samt
- hos fullmäktige och övriga nämnder ävensom hos myndigheter göra de framställningar som synes påkallade.

Kommunalnämnden har således att svara för ledningen av den kommunala verksamheten. I begreppet ledning ligger planering, samordning och kontroll.

Samhällsutvecklingen ställer f n stora krav på kommunerna i olika avseenden. Mark- och bostadsförsörjning, bebyggelseplanering, fritidsanordningar och andra kommunala uppgifter kräver allt större uppmärksamhet från kommunernas sida. Det bör vara lättare för kommunens styrelse att leda och samordna verksamheten om nämndorganisationen koncentreras till ett mindre antal organ. Samtidigt bör man härigenom också vinna större effektivitet i den översiktliga planeringen på olika områden.

5.1.2 Bebyggelseplanering

Bebyggelseplaneringen är av grundläggande betydelse för kommunernas utveckling och ekonomiska ställning. Starka skäl talar alltså för att det är kommunens styrelse, som skall svara för samordningen och styrningen av denna planering.

Det kan i detta sammanhang vara av intresse att ta del av vissa utdrag ur förarbetena till nu gällande byggnadslagstiftning, som berör dessa frågor. I 1951 års byggnadsutrednings betänkande "Förenklad byggnadslagstiftning" (SOU 1957:21) anføres bl a följande:

"Olägenheterna med nuvarande ordning ger sig till känna icke blott för byggnadsnämndernas utan även och framförallt för kommunens beslutande myndigheter. Bebyggelseplaneringen och kommunens allmänna ekonomiska planering måste alltid gå hand i hand. I alla fall får det ej bli så, att bebyggelseplaneringen går före den ekonomiska planeringen, så att kommunens beslutande myndigheter ställs inför projekt, vilkas ekonomiska konsekvenser de ej kan överblicka. Det är naturligt, att fackmyndigheter, såsom byggnadsnämnder, hälsovårdsnämnder, skolstyrelser osv är de som tar initiativ i frågor inom sina respektive områden. Men själva målet för verksamheten och takten i utvecklingen bör icke få bestämmas av dem. Om så sker, blir konsekvensen att kommunen tappar kontrollen över sina investeringar och blott har att acceptera de beslut, som fattas av fackmyndigheterna. För att undvika detta måste kommunens fullmäktige och styrelse hålla kontinuerligt samband med fackorganen och redan på utredningsstadiet se till att kommunens ekonomiska planering håller jämna steg med vad som planeras inom fackorganen."

- - -

"Byggnadsnämndens nuvarande uppgifter kan i stort sett indelas i två grupper, nämligen planläggning och tillsyn över byggandet. Vad angår planläggningen kan byggnadslagstiftningen sägas i princip vara uppbyggd från den förutsättningen, att det i första hand är kommunens sak att bestämma, vart bebyggelsen bör lokaliseras och hur den till sina huvuddrag bör utformas. Undantag gäller visserligen i några fall, främst beträffande landsbygden, men dessa undantag torde icke vara motiverade av att man velat beskära kommunens inflytande på planfrågorna utan enbart av att man icke varit övertygad om att alla kommuner haft tillräckliga resurser att genomföra en planläggning i egen regi. Någon anledning att just med tanke på planlägningsfrågorna ge byggnadsnämnden en särställning jämfört med andra kommunala organ torde icke föreligga."

- - -

"Det förtjänar framhållas, att bestämmelserna om byggnadsnämndens skyldighet att handha vissa uppgifter hittills icke ansetts med nödvändighet innefatta hinder för kommunen att anförtro någon av dessa uppgifter åt annat organ, om detta befinns lämpligt. Sådant hinder torde föreligga blott ifråga om uppgifter, som innefattar myndighetsfunktion, t ex byggnadslovsgivningen. Vad däremot angår t ex byggnadsnämndens skyldighet att vid behov upprätta förslag till plan för bebyggelsen, är det i praktiken icke ovanligt att hithörande uppgifter

generellt eller i särskilt fall anförtros åt en särskilt bildad nämnd eller delegation. Särskilt gäller detta generalplanarbetet, men metoden har ibland tillämpas även vid upprättande av stadsplan. Förslaget innebär härutinnan icke någon ändring i vad som nu gäller."

I propositionen framhöll departementschefen bl a att det numera, i och med att kommunens verksamhet kommit att spänna över ett allt vidare fält framstod som alltmera uppenbart, att specialområden sådana som planlägnings- och byggnadsverksamheten icke läte sig bestämt avgränsas från annan verksamhet, som ankommer på kommunerna. Framför allt gäller detta bebyggelseplaneringen, vilken man numera på kommunalt håll är benägen att se som ett av de viktigaste leden i kommunernas långsiktiga ekonomiska politik. Den fortgående specialiseringen och den omständigheten att olika myndigheter kommit att alltmera framstå som företrädare för renodlade facksynpunkter, hade skapat ett behov av samordning mellan myndigheterna, som tidigare icke funnits. Departementschefen tillstyrkte därför att bestämmelserna om byggnadsnämndens organisation utformades i huvudsak efter de av utredningen upprägnade linjerna.

Vi föreslår att

- samordningen och styrningen av bebyggelseplaneringen skall åvila kommunens styrelse.

5.1.3 Mark- och bostadsförsörjning, fastighetsförvaltning

Till de viktigaste frågorna i en kommun hör markförvärv för bostäder, industrier, centrumanläggningar, vägar, allmänna byggnader m m, liksom frågor om bostadsförsörjning. De beslut som kommunen fattar i sådana frågor har stor ekonomisk räckvidd och måste grundas på långsiktig planering. Dessutom bör framhållas, att även om dessa frågor skulle handläggas av ett särskilt organ måste ändå beslut i de flesta ärenden fattas av fullmäktige och följaktligen också passera kommunstyrelsen för yttrande eller beredning samt förslag rörande medelsanvisning m m.

Vi föreslår att

- ärenden rörande mark- och bostadspolitik samt fastighetsförvaltning skall åvila kommunens styrelse.

5.1.4 Kommunaltekniska uppgifter

De förvaltnings- och verkställighetsuppgifter, som berör utbyggnad, underhåll och drift av gator och vägar, allmänna platser, vatten- och avloppsverk med tillhörande anläggningar samt renhållning kan sägas utgöra en del av utbyggnads- och exploateringsverksamheten. Denna verksamhet är mycket kostnadskrävande. Med hänsyn härtill anser vi, att uppgifterna bör ankomma på kommunens styrelse.

Vi föreslår att

- förvaltnings- och verkställighetsuppgifter, som rör utbyggnad, underhåll och drift av gator och vägar, allmänna platser, vatten- och avloppsverk med tillhörande anläggningar samt parker och planteringar skall ombesörjas av kommunens styrelse.

5.1.5 Lokaliseringsfrågor

Överläggningar och kontakter med industriföretag och arbetsmarknadsmyndigheter i lokaliseringsfrågor, tomtmarksfrågor för nyetablering, frågor rörande näringslivets utvecklingsmöjligheter och villkor i övrigt samt frågor, som rör kommunikationer är av stor vik för kommunens utveckling. Frågor av denna art har ett direkt samband med såväl den fysiska som den ekonomiska planeringen.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse i egenskap av finansvårdande organ handlägger lokaliseringsfrågor.

5.1.6 Arbetslöshetsnämnd

Enligt nuvarande lagstiftning (30/6 1944) skall kommunens styrelse utgöra arbetslöshetsnämnd såvida inte Kungl Maj:t förordnat att särskild sådan skall finnas i kommunen eller kommunen själv beslutat om inrättande av dylik nämnd. Närmare föreskrifter om nämndens arbetsuppgifter m m återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse 369/1966.

Särskild arbetslöshetsnämnd finns för närvarande endast i Källered.

I ett betänkande avgivet av 1960 års arbetsmarknadsutredning har förordats, att ansvaret för kommunala åtgärder mot arbetslöshet direkt läggs på kommunens verkställande organ, som har den erforderliga överblicken över den samlade kommunala verksamheten.

Planläggningen av åtgärder mot arbetslöshet bör ingå som ett led i kommunens övriga planlägningsverksamhet. Då sistnämnda uppgifter utgör en väsentlig del av kommunstyrelsens verksamhet anser vi det lämpligt, att till detta organ också hänföra de investerings- och planlägningsärenden som sammanhänger med sysselsättningsfrågorna i kommunen.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse skall utgöra arbetslöshetsnämnd.

5.1.7 Beredskapsnämnd

För närvarande finns inte särskild beredskapsnämnd inrättad i någon av blockets kommuner.

Enligt 6 § lagen om kommunal beredskap (20/3 1964) åligger det kommunen att redan i fredstid fullgöra vissa beredskapsuppgifter samt upprätthålla annan för totalförsvaret viktig verksamhet, som åligger kommunen enligt särskild lag eller författning.

Dessa uppgifter, som är av begränsad omfattning, kan antingen åvila kommunens styrelse eller särskilt inrättad beredskapsnämnd. Kommunen kan också uppdraga åt annat kommunalt organ att vara beredskapsnämnd.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse tillika skall utgöra beredskapsnämnd.

5.1.8 Brandstyrelse

För närvarande finns brandstyrelse inrättad i blockets samtliga kommuner.

Enligt brandlagens (30/3 1962) bestämmelser skall förvaltningen av brandförsvarets angelägenheter handhas av den kommunala nämnd, som fullmäktige bestämmer. Brandförsvarets organisation debatteras i många kommuner. Framför allt är det stigande kostnader och interkommunala samarbetsfrågor, som aktualiserar debatten. Det är därför enligt vår uppfattning angeläget att brandförsvarets uppgifter handhas av ett organ med god överblick ifråga om kommunens behov och resurser. Genom sin ställning som finansvårdande organ har kommunens styrelse denna överblick.

Brandchefen har vidsträckta beslutsbefogenheter vad avser den löpande verksamheten. De relativt få ärenden, som återstår för brandstyrelsen att behandla, är av i huvudsak ekonomisk art och kommer sålunda ofta att underställas kommunens styrelse för prövning. Följaktligen innebär inrättandet av en särskild brandstyrelse ingen nämnvärd avlastning av kommunstyrelsens arbetsbörda. Med hänsyn till lokala förhållanden synes det för närvarande dock lämpligt att särskild brandstyrelse inrättas.

Vi föreslår således

- att särskild brandstyrelse med sju ledamöter inrättas men att på sikt kommunstyrelsen bör utgöra brandstyrelse.

Förslag avseende befälsorganisation vid brandkåren samt brandstyrkornas organisation och personaluppsättning ligger utanför ramen för föreliggande utredningsuppdrag.

5.1.9 Civildörsvarsnämnd

Kommunstyrelsen i blockets tre kommuner utgör tillika civilförsvarsnämnd.

Enligt gällande lagstiftning (Civildörsvarslag 22/4 1960, 41 §) skall i varje kommun finnas en civilförsvarsnämnd, som emellertid kan utgöras av kommunens styrelse eller av annan nämnd åt vilken kommunen uppdrar att fungera som civilför-

svarsnämnd. Uppgifterna är ej av någon större omfattning och kan lämpligen handläggas av kommunstyrelsen.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse fungerar som civilförsvarsnämnd.

5.1.10 Förmedlingsorgan

Enligt lag av den 10/7 1947 är kommunen skyldig att genom lämpligt organ förmedla lån och bidrag, som utgår av statsmedel i syfte att befrämja bostadsförsörjningen. Därvid skall kommunens styrelse utgöra förmedlingsorgan, om kommunen inte beslutat, att verksamheten skall handhas av annat lämpligt kommunalt organ.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse fungerar som förmedlingsorgan.

5.1.11 Gatu/vägnämnd

I Mölndal fungerar DK:s andra avdelning som gatu/vägnämnd. I ett senare avsnitt i denna rapport, 5.1.13 Kommunstyrelsens arbetsformer, föreslår vi, att kommunens styrelse skall arbeta med ett arbetsutskott. Därigenom överförs gatu/vägnämndens uppgifter till detta arbetsutskott.

5.1.12 Personal- och organisationsfunktionerna

Personalfunktionen innefattar tre huvudsakliga verksamhetsområden, nämligen

- frågor rörande löne- och anställningsvillkor, varmed avses bl a förhandlingsverksamhet, tolkning av avtal och reglementen, anvisningar för lönearbetet m m,
- myndighetsfunktionen gentemot personal i den mening, som anges i TST och ABT, som dels omfattar anställning och entledigande av personal, disciplinära åtgärder, beviljande av tjänstledigheter och liknande, dels uppgifter i anslutning till dessa aktiviteter såsom annonsering, meritvärdering, urval, intervjuer o d, samt
- personaltjänstfrågor, innefattande bl a utformning av kommunens personalpolitik, rekrytering, introduktion av nyanställda, fortbildning, befordran, omplacering, information, företagsnämndsfrågor, arbetarskydd och företagshälsovård samt det med dessa aktiviteter förenade planerings- och budgeteringsarbete (se vidare de allmänna riktlinjerna för "Kommunernas personaltjänst" antagna av Kommunförbundets styrelse i mars 1969).

Nära samband finns mellan dessa uppgifter och

- organisations- och rationaliseringsverksamheten.

Dessa verksamhetsområden är intimt förknippade med varandra. För att skapa möjligheter till samordning av verksam-

heten och likformighet i tillämpningen av uppställda regler bör det personaladministrativa arbetet i anslutning här till centraliseras till ett organ.

En förutsättning för att ett centralt personalorgan skall kunna fungera på ett tillfredsställande sätt är dock, att personalärendena handläggs i intim samverkan med berörda förvaltningar och vidare att delegationsmöjligheterna utnyttjas i lämplig omfattning.

Vad gäller den organisatoriska inplaceringen synes två alternativ möjliga, nämligen att hänföra dessa funktioner till kommunens styrelse eller till särskild fakultativ personalnämnd.

För det förstnämnda alternativet talar därvid dessa frågors väsentliga betydelse för kommunens ekonomi. På kommunens styrelse ankommer vidare den långsiktiga planeringen, som bl a förutsätter en planmässig avvägning av arbetskraftsresurser i förhållande till andra resurser. Om personal- och organisationsfrågorna åvilar annat organ, kan en sådan avvägning försvåras. Personalpolitiken måste även baseras på den målsättning, som fastställs inom skilda verksamhetsområden. Kommunens styrelse är därvid väl förtrogen med fullmäktiges intentioner. Kommunens styrelse har vidare det direkta inseendet över samtliga förvaltningars verksamhet. Härigenom erhålls god kännedom om förvaltningarnas effektivitet, vilket kan ge incitament till och underlag för bl a personaldimensionering och personalomplaceringar samt andra organisatoriska åtgärder.

Ett inrättande av en fakultativ personalnämnd enligt det andra alternativet kan enligt vår mening endast motiveras av att kommunens styrelse därigenom kan avlastas vissa uppgifter. En förutsättning härför är dock, att ett direkt personsamband upprätthålls, dvs att en eller flera gemensamma ledamöter finns i kommunstyrelsen och personalnämnden. En avlastning av kommunstyrelsen kan också åstadkommas om styrelsen arbetar med utskott för ärendeberedning och visst beslutsfattande.

Övervägande skäl talar enligt vår mening för det förstnämnda av ovanstående alternativ. Detta är också helt i linje med kommunallagens intentioner, enligt vilken kommunens styrelse med uppmärksamhet skall följa de frågor, som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomi.

För beredning och efter delegation beslut i hithörande frågor bör kommunstyrelsen inom sig utse ett personal- och organisationsutskott. Härigenom avlastas styrelsen i sin helhet den löpande handläggningen av personalärenden.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse/utskott svarar för ovanstående personaladministrativa arbete, vilket medför att

- kommunstyrelsen övertar de uppgifter, som åvilar nuvarande lönenämnder i blockets tre kommuner och organisationskommittén i Mölndal, samt att

- antalet ledamöter i personal- och organisationsutskottet fastställs till fem.

5.1.13 Kommunstyrelsens arbetsformer

Kommunens styrelse får enligt föreliggande förslag en arbetsbelastning, som nödvändiggör, att den samfälliga styrelsen ges avlastning, exempelvis när det gäller beredning av ärenden och beslutsfattande i frågor inom ramen för fastställda regler eller utbildad praxis eller frågor, som inte är av principiell natur eller eljest av väsentlig betydelse.

Detta kan ske genom att inom kommunens styrelse tillsätts en särskild avdelning enligt 43 § kommunallagen, ett så kallat arbetsutskott, dels för att besluta på grund av delegering av styrelsens beslutanderätt och dels för att bereda ärenden, som det tillkommer styrelsen att behandla.

En väsentlig förutsättning för att kommunstyrelsen skall kunna genomföra den långsiktiga planeringen och utforma slutliga förslag till politiska program för kommunen är möjligheten att i ett tidigt skede få grepp om fackförvaltningarnas uppfattning om den på sikt önskvärda utvecklingen inom respektive område och den ekonomiska innebörden härav. Å andra sidan är det för fackförvaltningarnas interna långsiktiga planering erforderligt, att information om förutsedd eller önskad utveckling inom kommunen lämnas i ett så tidigt skede som möjligt.

Framför allt vad gäller bebyggelseplaneringen är det av stor betydelse, att fackförvaltningarna kan framföra sina synpunkter på ett så tidigt stadium, att dessa kan beaktas vid utformandet av bebyggelseplaner o d. Det är vidare för vissa förvaltningar väsentligt att kunna följa bebyggelseplaneringen så nära, att deras planering av egen verksamhet kan anpassas till avsedd utbyggnadstakt.

För att säkerställa behövt informationsutbyte och förbättra kommunledningens möjligheter att utöva bl a sin planerande och samordnande verksamhet kan det vara lämpligt att tillskapa ett särskilt organ, förslagsvis kallat planeringskommitté. Denna kommitté bör arbeta informellt utan krav på protokollföring o d.

Planeringskommittén föreslås bestå förutom av kommunstyrelsens ordförande av ordförandena i byggnadsnämnden, skolstyrelsen och socialnämnden samt i princip samtliga förvaltningschefer. Till sammanträde bör emellertid endast kallas förvaltningschefer, som är berörda av för behandling aktuella ärenden.

En sådan kommitté blir inte någon avdelning enligt 43 § kommunallagen och kan därför inte mottaga delegering av beslutanderätt. Den avses få enbart beredande uppgifter.

Planeringskommitténs uppgifter inom stadsbyggnadsprocessen kan främst hänföras till samordning mellan

- bebyggelseplanering
- skolplanering
- åldrings- och socialvårdsplanering
- övrig verksamhetsplanering, samt
- ekonomisk planering.

Vi föreslår att

- kommunens styrelse inom sig utser ett arbetsutskott, som blir en avdelning enligt 43 § kommunallagen,
- kommunens styrelse utser en planeringskommitté, samt att
- antalet ledamöter i kommunens styrelse fastställs till elva och i arbetsutskottet till fem.

I anslutning till de synpunkter, som tidigare anförts rörande önskvärdheten av en koncentrerad nämndorganisation har ovan föreslagits att kommunens styrelse fullgör vissa specialreglerade nämnders samt gatu/vägnämnds och lönenämndernas uppgifter. Kommunens styrelse bör vidare övertaga de arbetsuppgifter, som i nuläget åvilar vissa andra fakultativa nämnder, nämligen skogsnämnd, vattenverksstyrelse och bostadsförmedling.

5.1.14 Kommunstyrelsens ordförande

Frågan om ledningen av den kommunala förvaltningen på förtroendemannaplanet har behandlats i åtskilliga kommuner under senare år. Att i större kommuner förena ett sådant uppdrag med förvärvsarbete anses i de flesta fall inte möjligt. Vissa kommuner har därför valt att på heltid engagera ordföranden i kommunens styrelse. Man förutsätter därvid, att ordföranden skall ägna hela sin tid åt uppdraget och erhålla skälig ekonomisk ersättning av kommunen i form av årsarvode samt i allmänhet tillförsäkras rätt till pension.

Frågan om vilka förutsättningar beträffande kommunens storlek, struktur m m som bör vara för handen för att ett heltidsengagemang av styrelsens ordförande skall anses motiverat är svår att besvara. Några klara gränser härför torde ej heller vara möjliga att finna i det erfarenhetsmaterial, som finns framlagt beträffande förekomsten av heltidsengagerade ordförande. Till viss vägledning kan dock sammanställningarna i bilaga 4 rörande antalet heltidsengagerade förtroendemän i olika kommuntyper 1965 och 1967 tjäna. Härur kan bl a utläsas att kommunens storlek har väsentlig betydelse för heltidsengagemanget.

Av avgörande betydelse för frågan om engagemangsgraden är givetvis arbetsuppgifternas omfattning. Även om dessa i många avseenden är direkt avhängiga kommunens storlek torde ändå kommunens målsättning i fråga om förtroendemannainsatser och planering samt utvecklingsfrågornas hanterande vara mera väsentliga. Dessa ting är i sin tur avhängiga kommunens struktur i fråga om näringsliv och befolkningsutveckling.

Någon närmare precisering av en kommunstyrelseordförandes uppgifter synes ej böra göras. Väsentliga uppgifter torde dock vara planering, samordning och uppföljning samt svaret för att fattade beslut leder till från politiskt håll avsedd verkan.

Frågan om heltidsengagerad kommunstyrelseordförande inrymmer till så stor del politiska målsättningsbedömanden, att vi inte anser oss böra lämna något direkt förslag härom.

5.1.15 Sammanfattning: Kommunens styrelse

Sammanfattningsvis föreslås beträffande kommunstyrelsens uppgifter, organisation och arbetsformer att

- kommunens styrelse tillika utgör arbetslöshetsnämnd, beredskapsnämnd, civilförsvarsnämnd och förmedlingsorgan,
- kommunens styrelse övertar de arbetsuppgifter, som i nuläget åvilar lönenämnd, skogsnämnd, vattenverksstyrelse och bostadsförmedling i blockkommunerna,
- kommunens styrelse handhar det personaladministrativa arbete, som omfattar lönemyndighetsfunktion, personaltjänst, organisations- och rationaliseringsverksamhet samt ovan redovisade uppgifter förknippade med myndighetsfunktionen,
- kommunens styrelse initierar, samordnar och styr bebyggelseplaneringen,
- ärenden rörande kommunens mark- och bostadspolitik samt fastighetsförvaltning, skall åvila kommunens styrelse,
- förvaltning och verkställighet på det kommunaltekniska området skall handhas av kommunens styrelse,
- lokaliseringsfrågor handläggs av kommunens styrelse,
- kommunens styrelse skall arbeta med en avdelning enligt 43 § kommunallagen benämnt arbetsutskott samt personal- och organisationsutskott,
- kommunens styrelse utser en planeringskommitté, samt att
- antalet ledamöter i kommunens styrelse fastställs till elva, i arbetsutskottet till fem och i personal- och organisationsutskottet till fem.

5.2 Övriga specialreglerade nämnder

5.2.1 Byggnadsnämnd

Enligt byggnadslagstiftningen skall i varje kommun finnas en byggnadsnämnd, som har att utöva inseendet över hur kommunens område bebyggs. Byggnadsnämndens åligganden framgår närmare av byggnadsstadgan (30/12 1959) § 1.

Som framgår av de i föregående avsnitt citerade utdragen ur 1951 års byggnadsutrednings betänkande "Förenklad byggnadslagstiftning" rörande byggnadsnämndens skyldighet att handha vissa uppgifter, innefattar dessa bestämmelser inte hinder för kommun att anförtro någon av dessa uppgifter åt annat organ om så är lämpligt. Hinder torde föreligga endast i fråga om uppgifter, som innefattar myndighetsfunktion, t ex att ge byggnadslov. Med stöd härav och på grund av övriga skäl, som i föregående avsnitt anförts, har vi föreslagit, att bebyggelseplanering skall åvila kommunens styrelse.

Det torde inte vara tillfyllest för kommunstyrelsen, att före antagandet av ett stadsplaneförslag enbart bli tillställd ett exemplar av detsamma. Utvecklingen kan styras endast om kommunstyrelsen i initialskedet har ett avgörande inflytande över vilka planer, som skall utarbetas. Detta är av stor betydelse, eftersom bebyggelseplaneringen medför vittgående konsekvenser för den ekonomiska planläggningen. Kommunstyrelsen, som ansvarig för kommunens finanser, måste därför bestämma takten i och omfattningen av kommunens investeringar.

Samarbete mellan kommunstyrelse och byggnadsnämnd är nödvändigt och bör ske bl a inom kommunstyrelsens planeringskommitté. Det kan vidare vara lämpligt att kommunstyrelse och byggnadsnämnd har någon eller några gemensamma ledamöter.

För att säkerställa kommunstyrelsens inflytande redan i initialskedet av planlägningsarbetet kan man överväga att fullmäktige i samband med att budgeten fastställs föreskriver att särskilda utredningsanslag avseende den fysiska planeringen skall disponeras av kommunstyrelsen.

Vi föreslår också att

- byggnadsnämnden skall bestå av sju ledamöter.

5.2.2 Hälsovårdsnämnd

Den obligatoriska hälsovårdsnämnden har till uppgift att utöva det närmaste inseendet över den allmänna hälsovården inom kommunen. Nämndens åligganden framgår av hälsovårdsstadgan (19/12 1958) § 2.

Vad beträffar nämndens sammansättning vill vi framhålla det önskvärda i att som ledamöter i nämnden finns företräd humanmedicinsk och veterinärmedicinsk sakkunskap.

Gemensamma ledamöter med byggnadsnämnden bör finnas.

Vi föreslår att

- en hälsovårdsnämnd med sju ledamöter tillsätts.

5.2.3 Skolstyrelse

Skolstyrelsens åligganden framgår av 9 § skollagen (6.6.1962). Där föreskrivs, att skolstyrelsen skall beakta den allmänna utvecklingen på skolväsendets område, följa skolväsendets

tillstånd inom kommunen och taga erforderliga initiativ för att bereda barn och ungdom i kommunen tillfredsställande utbildning. Skolstyrelsen skall vidare svara för uppgifter rörande förvaltning och verkställighet, övervaka, samordna och främja pedagogiken samt verka för samarbete mellan hem och skola.

Skolstyrelsens huvuduppgift får anses vara att ägan uppmärksamhet åt frågor, som rör planering av undervisningsväsendet i stort, ärenden av principiell natur samt samordningsfrågor. Övriga arbetsuppgifter, som i och för sig är nödvändiga för att kommunens skolväsende skall kunna fungera men som inte ligger inom ramen för skolans egentliga kompetensområde, exempelvis förvaltning av fastigheter, bör uppdras åt andra organ än skolförvaltningen.

Särskilt med hänsyn till pågående omdaning och utbyggnad av skolväsendet får skolstyrelsen i hög grad karaktär av utrednings- och planeringsorgan, med uppgift att lösa skolorganisatoriska problem och tillsammans med andra planerande instanser inom kommunen medverka till att skolplaneringen blir en integrerad del av hela kommunens planering.

Många av de planeringsfrågor, som skolstyrelsen skall handlägga, är av sådan omfattning, att den samfällda styrelsen ej kan svara för den arbetskrävande och tidsödande behandling, som beredning av sådana ärenden kräver. Detta arbete bör därför lämpligen utföras av en mindre arbetsgrupp, som efter beredning framlägger förslag till beslut. För speciella större utredningsarbeten bör särskilda projektgrupper tillsättas.

Mot bakgrund av skolstyrelsens ökade arbetsvolym är det angeläget, att styrelsen tillämpar rationella arbetsformer. Sålunda bör t ex delegationsinstitutet användas i största möjliga utsträckning.

Målsättningen bör vara, att åstadkomma en snabb och effektiv behandling av rutinärenden samtidigt som skolstyrelsen befrias från dessa.

Delegation av beslutsfunktionen kan enligt skollagens 2 kap 15 § ske till särskild avdelning inom styrelsen, enskild ledamot eller suppleant, skolchef eller annan tjänsteman.

Delegation till särskild avdelning inom skolstyrelsen innebär i allmänhet obetydliga fördelar jämfört med samfällda beslut. Om avdelning skall ges beslutande funktioner bör i princip samma förberedelser och administrativa åtgärder vidtas som vid ett normalt skolstyrelsesammanträde (kallelser, föredragningslistor, protokoll m m).

I många fall har skolstyrelserna med anledning härav ersatt de beslutande avdelningarna med ett beredande utskott utan formell beslutsfunktion. Av flera skäl är detta att föredra.

Beslutanderätten i de aktuella ärendena (förslag till delegationsförteckning utarbetad inom rationaliseringsavdelningen bifogas som särлага) bör ges till en enskild ledamot eller en tjänsteman. Det torde inte finnas något behov av att ge delegationsbemyndigande till mer än en förtroendeman. Det är då i allmänhet naturligt att detta uppdrag ges till skolstyrelsens ordförande. Anledning saknas dock till delegation i större omfattning. I flertalet ärenden, där delegation är aktuell, är det naturligt, att förvaltningschefen kommer ifråga i första hand.

I ett senare avsnitt föreslår vi att en central byggnadskommitté skall vara inrättad. Verkställighetsuppgifterna avseende uppförande och ombyggnad av skolbyggnader förutsättes ankomma på denna kommitté.

Enligt skollagen åligger det skolstyrelsen att svara för förvaltning och den verkställighet som sammanhänger därmed av fastigheter och inventarier, som anskaffats för skoländamål. Denna uppgift har hittills inte kunnat överföras till annan förvaltning.

Vid höstriksdagen 1969 har emellertid en motion bifallits med förslag om att skollagen ändras i detta avseende. Fullmäktige kan härigenom fatta beslut om vilket organ, som skall handha dessa uppgifter. Bakgrunden till motionen är bl a kraven på ökad samordning i utnyttjandet av skolans lokaler samt kraven på en enhetlig och rationell fastighetsförvaltning inom kommunen.

Fastighetsförvaltning och de frågor, som sammanhänger därmed, är enligt vår uppfattning artfrämmande för skolförvaltningen och bör ombesörjas av annat kommunalt organ. Förvaltningen av skolans fastigheter föreslås därför helt övertas av kommunens styrelse (fastighetskontoret).

För att uppnå samordning i planeringsarbetet inom hela undervisningssektorn, till vilken även bör räknas musikundervisningen, bör skolstyrelsen vara huvudman för den kommunala musikskolan. Särskild nämnd för detta ändamål bör således ej finnas.

Vi föreslår att

- antalet ledamöter i skolstyrelsen fastställs till elva,
- skolstyrelsen inom sig utser ett arbetsutskott med fem ledamöter och med enbart beredande uppgifter,
- musiknämnden (Lindome) skolstyrelsens presidium och fastighetsavdelning (Mölndal) avvecklas,
- skolstyrelsens arbetsutskotts (Mölndal) funktion som varmbadhusstyrelse upphör och dess uppgifter överförs till fritidsnämnden.

5.2.4 Sociala nämnder5.2.41 Barnavårdsnämnd

Barnavårdsnämnden, vars verksamhet regleras av barnavårdslagen (29/4 1960), har bl a till uppgift att dels vidtaga åtgärder för barn och ungdoms välfärd, dels ingripa i enskilda fall.

5.2.42 Nykterhetsnämnd

Nykterhetsnämnden har att inom kommunen övervaka nykterhetstillståndet samt att i enlighet med nykterhetsvårdslagen (27/7 1954) och andra författningar inom ifrågavarande område vidtaga åtgärder för att förbättra detsamma.

5.2.43 Socialnämnd

Varje kommun skall sörja för att den, som vistas i kommunen och som är i behov av hjälp, erhåller sådan hjälp enligt socialhjälpslagens (4/1 1956) föreskrifter. För handläggning av hithörande ärenden skall finnas en socialnämnd.

5.2.44 Familjebidragsnämnd

Familjebidragsnämnden har till uppgift att efter utredning och individuell prövning besluta om familjebidrag åt värnpliktiga, som är inkallade till militärtjänst enligt närmare föreskrifter i familjebidragsförordningen (29/3 1946). Kommunen kan därvid antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annat kommunalt organ att tillika vara familjebidragsnämnd.

I Mölndal och Lindome fungerar socialnämnden respektive kommunens styrelse som familjebidragsnämnd, medan Kålleröd har inrättat särskild nämnd.

5.2.45 Hemhjälpnämnd

Ansaret för den sociala hemhjälpn åvilar kommunerna, som antingen kan låta socialnämnden tillika tjänstgöra som hemhjälpnämnd eller tillsätta en särskild hemhjälpnämnd för denna verksamhet.

I Mölndal och Lindome fungerar socialnämnden som hemhjälpnämnd, medan Kålleröd har inrättat särskild nämnd.

Socialnämnden eller särskild hemhjälpnämnd har därvid till uppgift att

- utreda behovet av samt planera och framlägga förslag till åtgärder beträffande hemhjälpverksamheten,
- besluta i ärenden angående ansökningar om hemhjälp,
- fastställa avgifter för hemhjälp enligt av fullmäktige beslutad taxa,

- i förekommande fall inge ansökan om landstingsbidrag, samt att
- i övrigt med uppmärksamhet följa utvecklingen inom verksamhetsområdet och hos fullmäktige, kommunens styrelse eller andra kommunala nämnder göra de framställningar, som kan finnas påkallade.

5.2.46 Helhetssyn i det sociala arbetet

Behovet av helhetssyn i fråga om målsättningen och planeringen såväl i stort som i de enskilda fallen har under senare år på många håll ansetts vara så angeläget, att man på både förtroendemanna- och tjänstemannaplanet inom det sociala verksamhetsområdet vidtagit särskilda åtgärder för att uppnå en bättre samordning.

Utgångspunkten för strävandena att samordna det sociala utrednings- och behandlingsarbetet är framför allt iakttagelsen att sociala störningar av skilda slag i många fall följs åt och sammanhänger med varandra. Förhållandena är erfarenhetsmässigt väl kända och har även kunnat beläggas genom undersökningar, som verkställets i ett flertal kommuner.

Eftersom sociala störningar av skilda slag således ofta har nära samband med varandra bör det för såväl tjänstemän som förtroendemän vara en självklar fördel att kunna omspänna samtliga vårdområden. Endast härigenom kan hela problemfältet överblickas. Därför har i många kommuner börjat tillämpas vad man brukar kalla familjeprincipen, vilket bland annat innebär att all kommunal socialvård, som rör en och samma person eller familj skall handläggas av en och samma socialvårdstjänsteman, helst också av samma beslutande organ.

På förtroendemannaplanet kan helhetssynens syfte bäst förverkligas, om man arbetar med endast ett organ i stället för tre eller flera. Den önskade samordningen har kunnat åstadkommas inom den nuvarande lagstiftningens ram genom att samma ledamöter invalts i de tre obligatoriska sociala nämnderna, varigenom dessa blivit identiska till sin sammansättning (s k integrerad nämndorganisation).

5.2.47 Socialutredningens betänkande angående gemensam social nämnd

Socialutredningen, som tillkallats för att göra en allmän översyn av den sociala vårdlagstiftningen, lade i december 1969 fram ett lagförslag med huvudsyfte att skapa formella förutsättningar för kommunerna att samordna socialvårdsverksamheten till en social nämnd.

Skälen till att man behandlat frågan om nämndorganisationen innan den allmänna revisionen av socialvårdslagstiftningen har slutförts anges dels vara att man i väntan på en gemensam vårdlag bör undanröja de formella hinder för en bättre socialvård, som de nuvarande bestämmelserna rörande den sociala nämndorganisationen anses utgöra, dels att kommuner som står inför sammanläggning vid årsskiftet 1970/71 skall

få möjlighet att från början organisera sin socialvård på ett sätt, som motsvarar den kommande lagstiftningens intentioner.

Förslaget som avses träda i kraft 1.7.1970 innebär i korthet följande:

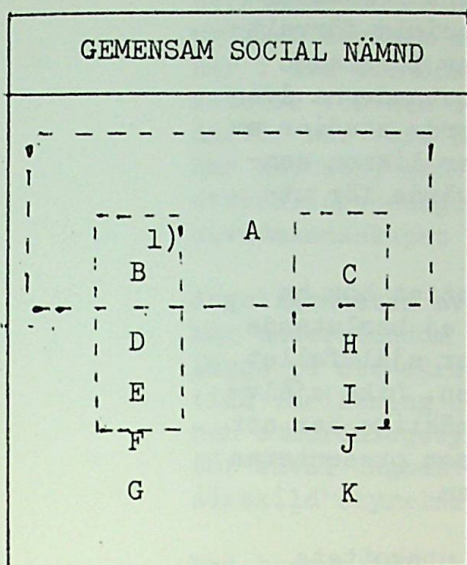
- I kommun, vars fullmäktige så beslutar, skall de uppgifter, som enligt gällande författningar ankommer på socialnämnd, barnavårdsnämnd och nykterhetsnämnd, i stället handläggas av en för de tre vårdområdena gemensam social nämnd samt i förekommande fall av sociala distriktsnämnder.
- Antal ledamöter i den sociala nämnden får inte vara under nio.
- Nuvarande bestämmelser om ordförandebeslut och delegation skall gälla för den sociala nämnden, och i tillämpliga delar för distriktsnämnderna.
- Två eller flera sociala distriktsnämnder kan tillsättas av fullmäktige om kommunens folkmängd eller areal påkallar detta. Om ej särskilda skäl föreligger, får antalet invånare i socialvårdsdistrikt inte understiga 15 000.
- Antalet ledamöter i social distriktsnämnd får inte vara under fem. Minst en av ledamöterna (i regel ordföranden) bör vara ledamot av sociala nämnden.
- De sociala distriktsnämnderna ges kompetens att handlägga alla ärenden, som avser vård och behandling eller annan åtgärd beträffande enskild person.
- Om kommunen har beslutat att inrätta befattning som skall vara gemensam för sociala nämnden och annat kommunalt förvaltnings- eller verkställighetsorgan får befattningen tillsättas i den särskilda ordning kommunen bestämmer.

5.2.48 Förslag

I enlighet med den allmänna utvecklingen på socialvårdens område och den grundsyn, som kan utläsas av socialutredningens nyligen framlagda delbetänkande, föreslås, att en gemensam social nämnd tillsätts i den nya kommunen.

Antalet ledamöter i nämnden föreslås bli elva.

För att nämndarbetet skall bli rationellt och kunna löpa smidigt, blir det nödvändigt att utnyttja lagstiftningens möjligheter till delegation av beslutanderätten. Under förutsättning av riksdagens bifall till socialutredningens förslag kan nämndorganisationen byggas upp enligt följande modell.

Anm:

- 1) A är nämndens ordförande, B vice ordförande.
- 2) A + B + C fungerar som socialvårdens planeringsutskott.
- 3) B + D + E fungerar som "socialt utskott" och har därvid att fatta beslut i sådana enskilda behandlingsärenden som ej har delegerats till tjänstemän. Om så erfordras skall delegationen också ha till uppgift att bereda enskilda ärenden, vilka skall behandlas av nämnden.
- 4) C + H + I fungerar som "serviceutskott" och har därvid att fatta beslut i sådana enskilda ärenden inom åldringsvård, social hemhjälp, handikappverksamhet och barntillsynsverksamhet som ej delegerats till tjänstemän. Om så erfordras skall delegationen bereda enskilda ärenden, vilka skall behandlas av nämnden. Delegationen kan också utgöra styrelse för sociala institutioner. Om så anses lämpligt kan ledamöterna C + H + I fungera som utskott för enbart social hemhjälp, åldringsvård, handikappverksamhet o d, medan F + G + J + K fungerar som utskott för barntillsynsverksamhet o d.

Den skisserade lösningen innebär att nämndens ordförande (A) är ordförande i planeringsutskottet, medan ledamöterna B och C fungerar som ordförande i respektive delegationer och är permanenta ledamöter av dessa. För att bereda fler ledamöter tillfälle att delta i delegationens arbete kan D och E respektive H och I eventuellt ersättas av andra ledamöter under viss del av mandatperioden.

Ordföranden i den sociala nämnden ingår icke som ledamot i någon av delegationerna, vilket kan vara motiverat med hänsyn bl a till hans uppgifter att företräda socialvården såväl inåt som utåt och att i skilda situationer, då ett snabbt handlande erfordras, fatta s k ordförandebeslut. Om så anses lämpligt är det självfallet möjligt att bygga upp delegationerna så att nämndens ordförande ingår i en av dem eller båda.

I en kommun av Mölndals karaktär föreligger behov av kontinuerlig planeringsverksamhet inom socialvårdens område. I ovanstående modell har därför medtagits ett särskilt planeringsutskott. Utskottet avses vara ett organ för fortlöpande samråd beträffande den successiva utbyggnaden av kommunens öppna och institutionella vård. Härigenom skulle utskottet i hög grad få karaktären av ett socialvårdens "planeringsråd" med uppgift att - i nära samverkan med andra planerande instanser inom kommunen - presentera utvecklingsprogram på

såväl kortare som längre sikt med förslag till lösningar av de problem som sammanhänger med kommunens fortsatta tillväxt och de ökande anspråken på den sociala förvaltningsapparaten. Härvid bör redovisningen av förslagen åtföljas av underlag för bedömningen av kostnaderna även för alternativa program. I vissa frågor torde studier av lösningar och erfarenheter i andra kommuner liksom samråd med centrala myndigheter o d vara av värde för utskottets verksamhet.

Av det ovan anförda torde framgå att utskottet bör ha beredande, samordnande och rådgivande men ej beslutande uppgifter. Den samfälliga nämnden bibehåller självfallet ansvaret för respektive förvaltningsområden. Lika självfallet är att kommunens styrelse och fullmäktige har att ta ställning till de målsättningsfrågor, som presenteras och kommer till uttryck i framlagda program.

Av särskilt värde är att en inriktning av utskottets uppgifter på antytt sätt innebär att förtroendemännen erhåller ökade möjligheter att ta aktiv del i och påverka planeringsarbetet och därvid pröva grundläggande målsättningsfrågor.

Vid behandling av vissa frågor kan det vara lämpligt att företrädare för t ex kommunens styrelse, någon med kommunens markpolitik väl förtrogen person, läkare, enskilda nämndledamöter utanför utskottet eller tjänstemän deltar i överläggningarna.

Förvaltningschefen bör fungera som expert och ansvara för det löpande utredningsarbetet.

5.2.49 Styrelse för socialbyrå

I Mölndal finns tillsatt styrelse för socialbyrån. Om ovan lämnat förslag till inrättande av en gemensam social nämnd genomförs, uppgår socialbyråstyrelsens uppgifter i den sociala nämndens verksamhetsområde och därigenom upphör styrelsens verksamhet.

5.2.50 Barnstugeverksamheten

För handhavandet av barnstugeverksamheten, varmed avses för- och lekskolor, daghem samt fritidshem, är följande alternativa organisationsformer möjliga:

- Särskilt tillsatt nämnd, exempelvis förskolestyrelse.
- Verksamheten handhas av barnavårdsnämnden.
- Verksamheten delas mellan barnavårdsnämnden och skolstyrelsen eller särskilt tillsatt nämnd på så sätt att barnavårdsnämnden svarar för verksamheten vid daghemmen, fritidshemmen och familjedaghemmen och skolstyrelsen eller särskilt tillsatt nämnd för för- och lekskoleverksamheten.

Att barnavårdsnämnden är väl ägnad att svara för daghemsverksamheten är uppenbart med hänsyn till verksamhetens utpräglat sociala karaktär. Ifråga om för- eller lekskolorna har i den allmänna debatten anförts, att de utgör en förberedelse för den obligatoriska skolan och att skolstyrelsen därför bör vara huvudman för verksamheten. Från andra håll har hävdats, att lekskolornas uppgifter är av huvudsakligen utvecklingspedagogisk och socialpedagogisk natur och att huvudmannaskapet därför bör ligga hos barnavårdsnämnden.

Angelägenheten av att barnstugeverksamheten snabbt utbyggs har understundom även ansetts motivera att huvudmannaskapet läggs på ett särskilt organ. Oavsett denna verksamhets framtida inriktning och omfattning är det dock ur planerings- och samordningssynpunkt önskvärt att samma organ är huvudman för såväl daghem som lekskolor. Barnavårdsnämnden eller en särskild styrelse bör därför svara för barnstugeverksamheten.

Med hänsyn till barnavårdsnämndens allmänna förpliktelser att bl a i stadsplaneringsfrågor tillvarata barns och ungdoms intressen, synes ur samordningssynpunkt enligt vår mening fördelar stå att vinna genom att låta barnavårdsnämnden vara huvudman för barnstugeverksamheten inklusive lekskolorna.

Bland barnavårdsnämndens uppgifter tillkommer därför i enlighet med ovanstående förslag att

- handha förvaltningen av barnstugor (lekskolor, daghem, fritidshem) och ombesörja de uppgifter, som avser barntillsynen vid dessa institutioner och i familjedaghem,
- utreda behovet av institutioner för olika former av barntillsyn, planera och framlägga förslag till erforderlig utbyggnad av dessa institutioner och familjedaghemsverksamhet, samt
- i övrigt med uppmärksamhet följa utvecklingen beträffande barnstugeverksamheten och hos fullmäktige, kommunens styrelse och andra kommunala nämnder göra de framställningar, som befinns påkallade.

Då barnavårdsnämndens uppgifter enligt vårt förslag, avsnitt 5.2.48, bör inordnas i den gemensamma sociala nämndens verksamhetsområde blir denna nämnd huvudman för barnstugeverksamheten inklusive lekskolorna.

5.2.51 Familjebidragsnämnd

Den normering och schablonisering, som gäller för familjebidragen, medför att en familjebidragsnämnds fria prövningsrätt blir tämligen begränsad och därigenom även nämndens arbetsvolym.

Med hänsyn till detta (se även avsnitt 4 angående önskvärdheten av en koncentration i nämndorganisationen) och då familjebidragsnämndens verksamhet väl ansluter till den sociala nämndens arbete i övrigt föreslås, att den sociala nämnden tillika tjänstgör som familjebidragsnämnd.

5.2.52 Hemhjälpnämnd

För att på ett tillfredsställande sätt kunna samordna planering och resursfördelning bör ett och samma organ handha såväl den slutna som den öppna åldringsvården som övrig social hemhjälpssamhet. Vi föreslår därför att den sociala nämnden tillika tjänstgör som hemhjälpnämnd.

Sammanfattningsvis föreslår vi sålunda att

- en för socialvårdsverksamheten gemensam social nämnd inrättas,
- nämnden består av elva ledamöter,
- inom nämnden utses tre utskott, planerings-, socialt- och service, med delegerad beslutanderätt för de två sistnämnda,
- styrelsen för socialbyrån avvecklas och dess uppgifter inordnas i den gemensamma sociala nämndens verksamhet,
- den sociala nämnden tillika utgör hemhjälpnämnd och familjebidragsnämnd,
- den sociala nämnden blir huvudman för ålderdomshemmen, samt att
- den sociala nämnden blir huvudman för den organiserade barntillsynen.

5.2.6 Trafiknämnd

Enligt lag (4/12 1964) skall numera i varje kommun finnas en trafiknämnd med uppgift att handlägga ärenden rörande lokala trafikföreskrifter och ärenden rörande yrkesmässig trafik.

Ordförande i trafiknämnden är polischefen i det polisdistrikt vari kommunen ingår. Övriga ledamöter, som bör vara väl förtrogna med de lokala förhållandena ifråga om samhällsplanering och trafikreglering inom kommunen, utses av fullmäktige och skall vara två.

Kamerala och expeditionella arbetsuppgifter i anslutning till nämndens verksamhet skall enligt gällande lagstiftning ombesörjas av polismyndigheten.

Vi föreslår att

- två ledamöter utses till trafiknämnden.

5.2.7 Uttagningsnämnd

I varje kommun skall finnas en uttagningsnämnd (jämlikt uttagningskungörelse av den 29/3 1963) med uppgift att i fråga om uttagning för krigsmaktens behov av traktorer och hästar tillvarata näringslivets intressen.

Vi föreslår att

- en uttagningsnämnd bestående av tre ledamöter tillsätts.

5.2.8 Valnämnd

För fullgörande av arbetsuppgifter enligt lag om val till riksdagen (26/11 1920) och den kommunala vallagen (6/6 1930) skall finnas en valnämnd. Ordförande och suppleant för denne förordnas av länsstyrelsen och övriga ledamöter och suppleanter utses av fullmäktige.

Vi föreslår att

- en valnämnd tillsätts bestående av fyra kommunalvalda ledamöter, vartill kommer ordförande som förordnas av länsstyrelsen.

5.3 Fakultativa nämnder

5.3.1 Central byggnadskommitté

Som kommunens samordnande och verkställande organ i fråga om byggnadsverksamhet avseende såväl nyproduktion som större om- och tillbyggnader av kommunens fastigheter föreslås en central byggnadskommitté. Härigenom underlättas den samlade överblicken över byggnadsverksamheten, samtidigt som en dylik kommitté genom en mera kontinuerlig verksamhet efter hand får värdefulla erfarenheter, som bättre kan tillvaratas vid byggnaders projektering och uppförande. En central byggnadskommitté medför dessutom en väsentlig avlastning av de nämnder, som eljest har att svara för de separata byggnadsprojekten.

Fördelningen av arbetsuppgifter mellan facknämnd - vilken som regel initierar den aktuella investeringen - och central byggnadskommitté, som är ett verkställande organ, bör inriktas på att nå det lämpligaste samrådet. Såsom framgår av det av kommunförbundets kommunalekonomiska avdelning utgivna arbetet Samordning, kalkylering och budgetering av större investeringar (cirkulär 15.3.1969 nr 13/69, sid 6-7) kan arbetsfördelningen t ex ske enligt följande riktlinjer.

Facknämnd svarar för

- lokalbehovsprogram; innan slutgiltigt förslag till lokalprogram framläggs skall samråd ske med den centrala byggnadskommittén,
- framställning i förekommande fall till vederbörande statliga myndighet om prövning av lokalbehov samt anmälan därom till fullmäktige,
- redovisning av kompletterande förutsättningar för utrednings- och projekteringsarbete utöver vad som framgår av detaljplan och lokalbehovsprogram.

Centrala byggnadskommittén svarar för

- utseende av arkitekt och andra konsulter för utrednings- och projekteringsarbetet samt för kontakter och förhandlingar med dessa sedan fullmäktige beviljat medel för utredning och projektering,
- granskning och efter samråd med facknämnd framställning till fullmäktige om godkännande av skissritningar,
- framställning till fullmäktige om anslag för projektet,
- alla åtgärder i samband med eventuella statsbidrag,
- erforderliga framställningar till länsstyrelsen om kontrollant, avsyning m m,
- alla åtgärder i samband med genomförandet av projektet, såsom framställningar till olika myndigheter, infördran, kontroll och antagande av anbud, kontroll av arbetet, inköp av fast och lös inredning etc,
- fortlöpande information till facknämnd om arbetets gång,
- kostnadsfördelning och fortlöpande ansvar för projektet samt attestering och utanordning av fakturor,
- slutredogörelse till kommunens styrelse.

Vid val av ledamöter och suppleanter till central byggnadskommitté bör man beakta det behov av sakkunskap från facknämnder som kan uppstå under mandatperioden. Redan vid val av ledamöter och suppleanter bör man alltså ta hänsyn till den typ av byggnadsföretag, skolor, ålderdomshem, barnstugor m m, som skall projekteras under de närmaste åren.

Det bör observeras att det inte är kommunalrättsligt möjligt att låta facknämnd utse ledamot i central byggnadskommitté för sådant projekt, som kommer att hänfö-
ras till facknämndens förvaltning. Det är ej heller möjligt att låta byggnadskommittén själv med sig adjungera beslutande ledamöter eller att låta kommunens styrelse utse sådana ledamöter.

Vi föreslår att

- en central byggnadskommitté med fem ledamöter tillsätts.

5.3.2 Fritidsnämnd

Fritidsfrågorna tenderar att få allt större betydelse i samhället genom arbetstidsförkortning, förlängd semester etc. Som en följd härav har från många håll - såväl statligt och kommunalt som privat - hävdats att kommunerna mera aktivt skall engagera sig i och stödja fritidsverksamheten för att därigenom öka möjligheterna

för kommunens invånare att utnyttja fritiden på ett meningsfullt sätt. Det torde vara rationellt ur arbets- och samordningssynpunkt att handläggning av fritidsärenden samordnas. Vi föreslår därför att en fritidsnämnd med följande arbetsuppgifter inrättas:

att ansvara för drift och uthyrning av kommunens idrottsanläggningar, badhus, fritidslokaler och övriga anläggningar för fritidsverksamhet och rekreation,

att planera och ta initiativ till åtgärder i syfte att skapa och vidmakthålla en miljö, som ger kommunens invånare tillfälle till ett rikt och meningsfullt friluftsliv,

att svara för av kommunen bedriven fritidsverksamhet för föreningslös ungdom och äldre,

att hålla kontakt med och lämna service åt föreningar och organisationer,

att handlägga frågor rörande anslag och andra stödåtgärder till enskilda organisationer och föreningar för fritids- och ungdomsverksamhet, fritidsgrupper och studiecirklar och framlägga därav föranledda förslag eller, om så bestäms, inom ramen för anvisade anslag fördela bidrag för ifrågavarande ändamål,

att stödja rekrytering och utbildning av ledare för fritidsverksamheten och handlägga frågor angående stipendier för ledarutbildning,

att svara för kommunala aktiviteter beträffande turismen,

att på anmodan av fullmäktige eller annan myndighet avge yttranden i ärenden, som berör nämndens verksamhetsområde,

att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom fritidsnämndens verksamhetsområde samt hos fullmäktige, kommunens styrelse eller andra kommunala nämnder ävensom hos andra myndigheter göra de framställningar, som befinns påkallade, samt

att i övrigt fullgöra de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter, som av fullmäktige överlämnas till nämnden.

Nämnden bör sträva efter ett intimt samarbete med exempelvis den sociala nämnden och skolstyrelsen (ev gemensamma ledamöter) för att i möjligaste mån tillgodose ungdomens behov av aktiv fritidssysselsättning. Vi vill emellertid betona, att fritidsaktiviteterna ej ensidigt bör inrikta sig på en viss befolkningsgrupp utan bör vara en angelägenhet för kommunens samtliga invånare.

Sammanfattningsvis föreslår vi att

- en fritidsnämnd med nio ledamöter inrättas, samt att nuvarande varmbadhusstyrelse = skolstyrelsens AU (Mölndal) upphör och dess uppgifter inordnas i föreslagen fritidsnämnd.

5.3.3 Kulturnämnd

De kommunala bibliotekens verksamhetsområde har på senare år utvidgats till att omfatta olika slags kulturaktiviteter, som konst-, musik- och teaterarrangemang. Biblioteket är numera inte enbart en institution för utlåning av böcker utan ofta en naturlig samlingsplats för många människor. Samtidigt förekommer i flertalet kommuner en rikhaltig flora av enskilda kulturella initiativ. Det har därför på många håll ansetts finnas behov av ett samordnande organ inom hela den kulturella sektorn, vilket skulle underlätta en målmedveten kulturpolitik och en enhetlig bedömning och riktig avvägning vid fördelningen av kommunens bidrag till olika kulturella ändamål. En sådan samordning till ett kommunalt organ kan därjämte vara till fördel för ideella och andra organisationers och föreningars kontakter med de kommunala myndigheterna.

Ett gemensamt kommunalt kulturorgan, förslagsvis kallat kulturnämnd, föreslås därför i den nya kommunen med uppgift att

- handha förvaltningen av bibliotek med därtill hörande filialer och utlåningsställen,
- främja kommunens kulturliv och handlägga ärenden rörande konst, teater, museiverksamhet o d,
- vidta åtgärder för bevarande av historiska minnesmärken och kulturhistoriskt märkliga byggnader och traditioner,
- främja det konstnärliga pryddandet av offentliga platser och byggnader och verkställa inköp av konstverk, för vars förvärv fullmäktige anvisat medel,
- lämna förslag till namn på gator, vägar, torg och andra allmänna platser,
- på anmodan av fullmäktige eller annan myndighet avge yttranden i ärenden, som berör nämndens verksamhetsområde,
- med uppmärksamhet följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde samt hos fullmäktige, kommunens styrelse eller andra kommunala nämnder ävensom hos myndigheter göra de framställningar, som är påkallade, samt
- i övrigt fullgöra de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter, som av fullmäktige överlämnas till nämnden.

Sammanfattningsvis föreslår vi att

- en kulturnämnd bestående av nio ledamöter inrättas samt att blockkommunernas respektive biblioteksstyrelser upphör och ersätts med ovan föreslagna kulturnämnd.

5.3.4 Trafiksäkerhetskommitté

Genom tillkomsten av de obligatoriska trafiknämnderna har de arbetsuppgifter, som åvilar lokala trafikråd och trafiksäkerhetskommittéer begränsats till att avse trafiksäkerhetsfrågor. Hinder torde i och för sig inte föreligga mot att trafiknämnden även i viss utsträckning svarar för dessa arbetsuppgifter, varigenom trafiksäkerhetskommittéerna skulle kunna slopas.

Bilismens expansion torde emellertid kräva en omfattande upplysnings- och propagandaverksamhet på det lokala planet i samarbete med trafiksäkerhetsorganisationer, intresseorganisationer och myndigheter. Skäl talar därför för att en trafiksäkerhetskommitté bör finnas i den nya kommunen med uppgift att

- med uppmärksamhet följa trafikförhållandena inom kommunen samt verka för en god trafikkultur och förbättrad trafiksäkerhet,
- hos kommunens styrelse eller annan berörd nämnd anmäla sådana förhållanden, som anses kräva kommunala åtgärder för ökad trafiksäkerhet,
- inom ramen för beviljade anslag propagera, anordna kurser och andra arrangemang för ökad trafiksäkerhet,
- på anmodan av andra kommunala nämnder och myndigheter avge yttrande i ärenden, som rör trafikförhållandena i kommunen, busslinjers sträckning, tidtabeller o d, samt
- i övrigt fullgöra de uppdrag, som av kommunens styrelse överlämnas till nämnden.

Förutom med myndigheter m fl inom trafiksäkerhetskommitténs verksamhetsområde bör verksamheten bedrivas i intim samverkan med länets trafiksäkerhetskommitté samt med NTF. I detta sammanhang kan nämnas, att NTF, i samarbete med kommunförbundet givit ut en broschyr "Det lokala trafiksäkerhetsarbetet", vilken innehåller råd och anvisningar för verksamheten.

Vi föreslår att

- en trafiksäkerhetskommitté med sju ledamöter inrättas.

5.3.5 Elverksstyrelse

Förvaltnings- och verkställighetsuppgifter, som berör eldistribution, kan liksom övriga under avsnitt 5.1.4 redovisade kommunaltekniska uppgifter sägas utgöra en del av kommunens utbyggnads- och exploateringsverksamhet. Som vi tidigare framhållit är denna verksamhet mycket kostnadskrävande och med hänsyn härtill borde elverksstyrelsens uppgifter överföras på kommunens styrelse.

Vi har dock bedömt elverkets verksamhet vara av så stor omfattning att denna synes motivera egen styrelse.

Vi föreslår således att en särskild elverksstyrelse med fem ledamöter inrättas.

6 Nuvarande kontorsorganisation

I bilagorna 5-18 redovisas kommunernas nuvarande kontorsorganisation avseende

/5-18

- indelning i administrativa enheter,
- inrättade tjänster och nuvarande innehavare av dessa samt beskrivning av huvudsakliga arbetsuppgifter. På grund av att vi nyligen har utfört organisationsundersökningar vid drätselkontoret, stadskansliet, fastighetskontoret och skolkontoret i Mölndal har för dessa enheter endast inrättade tjänster och huvudsakliga arbetsuppgifter redovisats.

Bilagorna har upprättats med ledning av de uppgifter om personaluppsättning och befattningshavarnas huvudsakliga arbetsuppgifter, vilka inhämtats från berörda kommuner.

7 Allmänna synpunkter på kontorsorganisationen

När en sammanläggning omfattar kommuner med skillnader i fråga om organisatorisk uppbyggnad samt i omfattningen av kommunal verksamhet, är det av naturliga skäl svårt att beräkna arbetsvolym och tidsåtgång och därmed också personalbehov för olika verksamheter.

En rad faktorer påverkar personalbehovet. Några av de viktigaste kan här nämnas.

- Förtroendemännens målsättning för den kommunala verksamheten.
- Den industriella och befolkningsmässiga utvecklingen.
- Fördelning av arbetsuppgifter mellan olika enheter inom administrationen, dvs olika grad av centralisering av arbetsuppgifter sådana som avlöningsgöromål, debiteringsarbete, upphandling m m.
- Val av arbetsmetoder, t ex utnyttjande av maskinella hjälpmedel och datateknik samt rationella arbetsrutiner.
- Graden av utnyttjande av konsulter och entreprenörer på den tekniska sidan för anläggnings- och underhållsarbeten, liksom avvägningen mellan egenregiarbeten och konsult- och entreprenadarbeten.

Härav torde framgå, att våra bedömningar av personalbehovet inte kunnat grundas på ett i alla avseenden fullständigt utredningsmaterial. Justeringar i den av oss föreslagna personaldimensioneringen kan därför bli aktuella.

Indelning i administrativa enheter

De arbetsuppgifter, som ankommer på den nya kommunens förvaltningsapparat, kan indelas i följande huvudgrupper.

- Kansliuppgifter såsom diariieföring, utredning och beredning av ärenden, sekreterarskap, beslutsexpediering, skötsel av arkiv, vaktmästeri m m.
- Juridiska och kommunalrättsliga frågor.
- Personal- och organisationsfrågor.
- Drätseluppgifter såsom medelsförvaltning, bokföring, debitering, avlöningsredovisning, budget och bokslut m m.
- Socialvårdsuppgifter såsom socialt utrednings- och hjälparbete, åldringsvårdsärenden, handikappverksamhet, social hemhjälp, förskoleverksamhet m m.
- Tekniska uppgifter såsom anläggningsarbeten beträffande gator och vägar, vattenledningar, vatten- och avloppsverk, elnät samt allmänna platser. Underhåll och drift av sådana anläggningar m m.
- Fastighetsuppgifter såsom granskning, kontroll och besiktningar för byggnadsnämnd, förmedlingsorgan och central byggnadskommitté, drift, underhåll och nybyggnad av fastigheter m m.
- Skolförvaltningsuppgifter såsom undervisningens organisation, utredningar, statsbidrag, statistik m m.
- Fritidsuppgifter såsom organisation av fritidsverksamhet inklusive turism samt övervakning, drift och uthyrning av anläggningar och lokaler för idrott, friluftsliv, fritidsverksamhet och turism, kontakter med och stöd åt organisationer och föreningar, fritidsgrupper och studiecirklar m m.
- Hälsovårdsuppgifter såsom bostadshygien, livsmedelshygien och allmän hygien, områdeshygien, kommunal tillsyn beträffande arbetarskyddslagens efterlevnad, djurtillsyn m m.
- Kulturuppgifter såsom utlåning av böcker och tidskrifter, museal verksamhet, konst-, musik- och teaterfrågor m m.

Med dessa utgångspunkter bör förvaltningsapparaten struktureras enligt det system, som för närvarande tillämpas i Mölndals stad.

Vi föreslår att den nya kommunens förvaltningsapparat skall bestå av följande enheter:

- stadskansli
- drätselkontor
- fastighetskontor

- byggnadskontor
- fritidskontor
- hälsovårdskontor
- stadsarkitektkontor
- stadsingenjörskontor
- socialbyrå
- skolkontor
- folkbibliotek samt
- elverk

9 Organisationsförslag

Den föreslagna förvaltningsorganisationens strukturella uppbyggnad redovisas schematiskt i bilaga 19. Förslag till personalorganisation och huvudsaklig arbetsfördelning framgår av bilagorna 20-31.

/19

/20-31

Fördelningen av arbetsuppgifterna mellan olika befattningshavare måste självfallet i en utredning av detta slag bli tämligen översiktlig. Det bör därför ankomma på respektive avdelningschef/motsvarande att i samråd med förvaltningschefen fördela arbetsuppgifterna på ett ändamålsenligt sätt mellan berörda befattningshavare och att tillse, att de blir utförda på effektivast möjliga sätt.

Organisationsförslaget avser "normal" arbetsbelastning. Vid arbetstoppar eller av andra skäl må tillfällig personal anlitas. Vid behov bör personalens tjänstgöring kunna ske över förvaltningsgränserna.

Nedan kommenteras förvaltningsvis föreslagna arbetsuppgifter, arbetsfördelning och personalbehov.

9.1 Stadskansli

Förslag till arbetsuppgifter, organisation och personalstyrka för stadskansliet i Mölndals stad har tidigare redovisats i rapport R 107/69 av den 9.7.1969. Då ramorganisationen för den nya kommunens kansli därigenom redan finns föreslagen görs här endast justering av personaldimensioneringen baserad på dels den av kommunsammanläggningen förändrade arbetssituationen dels på förväntad expansion för Mölndals vidgade kommun.

Vi föreslår, att antalet juristtjänster utöver kommunalborgmästaren skall uppgå till en.

I vår rapport R 61/69 av den 25.4.1969 rörande fastighetskontorets i Mölndals stad organisation har vi under avsnitt 6.4 - 6.5 utvecklat tankar om en central planerings-

funktion i kommunen. Resonemanget utmynnar i förslag om inrättande av en tjänst som planerare/utredare, vilken organisatoriskt föreslås inordnad under kommunens styrelse.

Eftersom behovet av denna tjänst accentueras ytterligare genom sammanläggningen vill vi föreslå inrättande av tjänsten i enlighet med de riktlinjer, som dragits upp i ovan nämnda rapport.

Då planerare/utredartjänsten är att betrakta som en stabs-tjänst har vi funnit det lämpligt föreslå, att denna tjänst inordnas i stadskansliets organisation.

I organisationen ingår också en tjänst som personalsekreterare.

Personalstyrkan för expeditionsuppgifter föreslås uppgå till sju biträdestjänster.

Beträffande bostadsförmedlingens organisatoriska inplacering har vi inte funnit skäl föreslå någon förändring av nuvarande förhållanden. Vi förordar således, att bostadsförmedlingen även i fortsättningen är inordnad i stadskansliets organisation. Någon ändring av nuvarande personalstyrka, två biträden, varav ett kvalificerat, föreslås inte.

/20

Organisationsförslaget redovisas i bilaga 20.

9.2 Drätselkontor

I tidigare nämnda rapport R 107/69 av den 9.7.1969 har vi även presenterat förslag till organisation av Mölndals stads drätselkontor. Detta förslag har nu använts som ramorganisation vid utarbetandet av organisationsförslaget för den sammanlagda kommunens drätselkontor.

/21

Förslaget presenteras i bilaga 21.

Enligt förslaget kommer drätselkontorets chef att fungera som kommunens ekonomichef. Han avses även svara för den ekonomiska granskningen av general- och stadsplaner i samband med den fysiska planeringen.

Beträffande lönearbetets handläggning har vi förutsatt, att detta framdeles utförs med hjälp av ADB i större utsträckning än vad som för närvarande är fallet. Vi har vidare utgått från att lärarlönearbetet då också överförs från skolkontoret till drätselkontoret. I förutsättningarna ingår också en förväntad utökning av stansfunktionen.

I organisationsförslaget har vidare ett för den nya kommunen särskilt inköpsorgan, baserat på centraliserad inköpsverksamhet, markerats som en avdelning inom kontoret. Argument, som talar för en centraliserad inköpsorganisation har tidigare framförts i rapport R 107/69. Då, som vi tidigare framhållit, ett ställningstagande beträffande inköpsorganisationen kräver kartläggning av inköpsarbetets omfattning, studium av rutiner m m har vi redovisat tjänsterna på denna avdelning som målsättningstjänster.

9.3 Fastighetskontor

Förslag till ramorganisation för den sammanlagda kommunens fastighetskontor har tidigare utarbetats i vår rapport R 61/69 av den 25.4.1969 avseende organisationsundersökning vid fastighetskontoret i Mölndals stad.

Utifrån denna rapport har, inför kommunsammanläggningen, erforderliga personella förstärkningar gjorts utan att organisationens principiella uppbyggnad behövt ändras.

Vårt organisationsförslag innebär, att markavdelningen förstärks med en teknikertjänst, byggnads- och underhållsavdelningen med en arbetsledaretjänst och den allmänna avdelningens FO-grupp med en biträdestjänst.

Under utredningsarbetets gång har fråga väckts om tillskapandet av en tryckerifunktion i den kommunala förvaltningen. Då vi inte utan närmare undersökning av behov, lönsamhet m m kan taga ställning härtill förordar vi att frågan mer ingående utreds lokalt.

Förslaget redovisas i bilaga 22.

/22

9.4 Byggnadskontor

Vårt förslag till organisation av byggnadskontoret framgår av bilaga 23.

/23

Vid utarbetandet av organisationsförslaget har vi använt nuvarande organisation vid Mölndals stads byggnadskontor som ramorganisation.

Efter gjorda beräkningar av tillkommande arbetsuppgifter har vi bedömt behovet av personalförstärkning uppgå till en ingenjörstjänst med placering vid driftavdelningen samt en kartritartjänst med placering på byråavdelningen.

9.5 Fritidskontor

Vårt förslag till organisation framgår av bilaga 24.

/24

Förslaget överensstämmer i princip med nuvarande organisation av fritidskontoret i Mölndals stad. Personalmässigt har vi dock tillfört kontoret en tjänst som chef för driftavdelningen.

Behovet av ytterligare ökad personalinsats på driftavdelningen är avhängigt utbyggnadstakten inom fritidskontorets verksamhetsområde. Då någon fastställd utbyggnadsplan för närvarande inte finns utarbetad, har vi noterat en arbetsledaretjänst som målsättningstjänst.

Beträffande arbetsbelastningen vid den administrativa avdelningen vill vi framhålla, att nulägets kraftiga arbetsinsats vad avser fakturabehandling till stor del kan elimineras, om kommunen övergår till central fakturabehandling. I det sammanhanget bör även faktureringsrutinen överses.

Om kommunen inte övergår till central upphandling inklusive central fakturabehandling bör frågan om förstärkning av personalstyrkan på den administrativa avdelningen ånyo tagas upp till behandling.

9.6 Hälsovårdskontor

/25 I bilaga 25 redovisas vårt förslag till organisation av hälsovårdskontoret. Vid bedömningen av personalbehovet har vi därvid tagit hänsyn till blockkommunernas olika struktur t ex graden av fritidsbebyggelse och de problem, som då särskilt accentueras.

Förvaltningschefen föreslås svara för sekreterarskapet i hälsovårdsnämnden.

9.7 Stadsarkitektkontor

/26 Vårt förslag till organisation av stadsarkitektkontoret återfinnes i bilaga 26. Vid bedömning av personalbehovet har vi särskilt tagit hänsyn till förväntad ökning av byggnadsverksamheten i den sammanlagda kommunen.

Som kan utläsas av bilagan har vi indelat stadsarkitektkontoret i tre avdelningar, nämligen byggnadslovsavdelning, planavdelning och kansliavdelning. Därigenom kan en avgränsning av ansvarsområdena inom kontoret lättare uppnås.

Vi har vid dimensionering av personalstyrkan på byggnadslovsavdelningen utgått från att granskning och besiktning av VA-ärenden inte kommer att ingå i denna avdelnings uppgifter utan tills vidare tillhöra byggnadskontorets verksamhetsområde.

På grund av svårigheten att bedöma den arbetsmängd, som kan komma att åvila planavdelningen har vi som målsättningstjänst på denna avdelning markerat en stadsplaneingenjörstjänst.

9.8 Stadsingenjörskontor

I avvaktan på slutligt ställningstagande till betänkande av givet av utredningen rörande fastighetsbildnings- och mätningsväsendets organisation (SOU 1969:43) råder en viss osäkerhet beträffande arten och omfattningen av de arbetsuppgifter, som kommer att åvila kommunens stadsingenjörskontor.

Vi har dock i detta organisationsförslag förutsatt, att stadsingenjörskontoret skall handha all mättningsverksamhet inom den sammanlagda kommunen samt all förrättningsverksamhet inom nuvarande Mölndals stad. Förrättningsverksamheten inom nuvarande Källered och Lindome antages tills vidare handläggas av det statliga lantmäteriet.

/27 Vårt förslag till organisation redovisas i bilaga 27.

9.9 Socialbyrå

I organisationsförslaget för socialbyrån har vi som ramorganisation använt oss av nuvarande organisation vid socialbyrån i Mölndals stad.

Vårt förslag baseras också på den princip inom socialvården, som redan är etablerad i Mölndalsblockets kommuner, nämligen familjevårdsprincipen.

En viktig målsättning vid personaldimensioneringen har varit, att alla kommundelar efter sammanläggningen skall kunna beredas samma service i till socialbyrån hörande ärenden.

Förslaget redovisas i bilaga 28.

/28

9.10 Skolförvaltning

Som ram vid utarbetandet av organisationsförslaget för det "nya" skolkontoret har vi använt oss av i rapport R 41/69 av den 17.3.1969 framlagt förslag till organisation av skolkontoret i Mölndals stad. Vissa organisatoriska omgrupperingar har dock företagits.

Förslaget, som återfinns i bilaga 29, är anpassat till de centrala tankegångarna i det betänkande, som skolledarutredningen avlämnade under hösten 1969. Enligt utredningens förslag kommer skolledarorganisationen för de icke obligatoriska skolformerna att radikalt förändras. Huvuddelen av den administration och planering, som i dag utförs på rektorsområdena skall enligt utredningen utföras på det centrala skolkontoret. Utredningen trycker härvidlag mycket starkt på samordnad planering för kommunens skolväsende och man har låtit förstå att dessa tankegångar även kommer att prägla utredningens andra etapp då skolledarorganisationen för grundskolan skall tas upp till behandling.

/29

För det centrala skolkontorets del innebär en sådan förändrad skolledarorganisation av naturliga skäl en stor ökning av arbetsbelastningen främst vad gäller planeringen. Enligt utredningen skall detta planeringsbehov täckas med hjälp av särskilda experter: en mellanskoleexpert och analogt en grundskoleexpert.

Vårt förslag till organisation av skolkontoret innebär att detta delas upp i två avdelningar - en planeringsenhet och en administrativ enhet.

Planeringsavdelningen består av de omnämnda experterna. Bland de mera konkreta arbetsuppgifterna inom skolans verksamhetsplanering kan nämnas läsårsplanering med översiktlig och detaljerad kursplanering, skolskjutsplanering, planering för elevvården, skolmåltidsverksamheten, urval av läromedel m m. Dimensioneringen av planeringsenheten medger emellertid inte att alla planeringsobjekt kan bedrivas med såväl interna specialister som utifrån köpta utredningsresurser. För dessa projekt blir befattningshavarna på planeringsenheten sammanhållande och fungerar som projektledare och huvudsekreterare. Det är väsentligt att skolan tillförsäkras möjligheter att anlita utomstående expertis för sådana uppdrag. Behovet av externa resurser skall därvidlag tas upp i budgetarbetet, preciseras och kostnadsberäknas.

Huvuduppgifterna för den administrativa avdelningen bör vara att ta fram erforderligt besluts- och planeringsunderlag för planeringsenheten och skolstyrelsen samt att verkställa de beslut som styrelsen eller ledningsgruppen fattat. Avdelningen leds av en chef som svarar gentemot skoldirektören för att denna service samt den löpande driften fungerar.

Då inget beslut föreligger beträffande skolledarorganisationen må redovisat förslag tills vidare betraktas som en alternativ lösning till nuvarande organisationsstruktur på skolkontoret i Mölndal.

Beträffande personalorganisationen vid rektorsexpeditionerna föreslås, i avvaktan på skolledarorganisationens slutliga utformning, ingen ändring. Personalbehovet vid ett eventuellt nyinrättat rektorsområdes expedition baseras på jämförbara expeditioners personalstyrka.

Den på grund av sammanläggningen ökade arbetsmängden för biträdespersonalen vid skolkontoret har vi bedömt bli kompenserad av att lärarlönerna föreslås överförda till drätselkontoret.

Enligt uppgift har beslut fattats om inrättande av en tjänst som skolpsykolog.

9.11 Folkbibliotek

/30

Vårt förslag till organisation framgår av bilaga 30.

Något beslut om ett eventuellt insättande av bokbuss i biblioteksverksamheten i den nya kommunen föreligger för närvarande inte. Vi har därför i detta förslag räknat med oförändrade former för bokutlåningen. Om ett beslut om införskaffande av bokbuss fattas, kan enligt uppgift vissa utlåningsstationer komma att läggas ned, vilket medför förändringar för den timanställda personalens tjänstgöring.

Någon närmare undersökning av integrationsmöjligheter mellan folkbibliotekets och skolbibliotekens verksamhet har inte inrymts i detta utredningsuppdrag.

Organisatoriskt föreslår vi, att filialer inrättas i kommundelarna Källered och Lindome. Timanställd personal föreslås svara för utlåningen.

Enligt uppgift kommer landstinget att "köpa" en 1/1-tidstjänst som bibliotekarie av folkbiblioteket fr o m den 1.5.1970. Denna tjänst har vi markerat som ingående i folkbibliotekets organisation.

I organisationsplanen har vi också markerat en vaktmästar-/biträdestjänst som målsättningstjänst.

9.12 Elverk

Yngeredsfors Kraft AB har för närvarande koncession på leverans av elenergi inom Källered och Lindome kommuner och verkställer även erforderlig utbyggnad. Någon förändring av detta

förhållande kommer enligt uppgift inte att ske i samband med sammanläggningen och förmodligen inte heller inom den närmaste tiden därefter.

Sammanläggningen får därigenom ingen omedelbar effekt på "arbetssidan" inom Mölndals stads elverk. Däremot kommer ökade krav att ställas på planeringsfunktionen eftersom planläggningen av utbyggnad och bedömning av utbyggnadsförslag inom Källered och Lindome bör ske i samarbete mellan Yngeredsfors Kraft AB och Mölndals elverk. Vi har därför i vårt förslag tillskapat två planeringstjänster. Vi har vidare markerat tjänsten som kontorsbud som en arvodestjänst (liksom fallet är i nuläget). Behovet av denna tjänst bör enligt vårt förmenande närmare undersökas.

Organisationsförslaget redovisas i bilaga 31.

/31

10 Lokal service

Vid en kommunsammanläggning aktualiseras frågan i vilken omfattning lokal service skall lämnas invånarna i blockets decentrala delar.

I detta sammanhang bör principen vara att service gentemot allmänheten i den nya kommunen lämnas från centralt placerade förvaltningar. Emellertid fordras i vissa slag av ärenden en närmare kontakt mellan allmänheten och kommunala tjänstemän (lokala expeditioner och uppsökande verksamhet), varvid det bör ankomma på ansvariga förvaltningsorgan att tillse att servicekraven tillfredsställande tillgodoses.

Kommunens service till allmänheten kan sägas bestå dels av uppsökande verksamhet och fältarbete dels av expeditionsservice.

Den första gruppen som bl a består av inspektionsverksamhet, hembesök i sociala ärenden, underhållsarbeten m m påverkas inte direkt av kommunsammanläggningen. Däremot innebär givetvis indragandet av kommunalkontoren att nya rutiner för handläggning av dessa frågor måste utformas, exempelvis samordning av inspektionsverksamhet eller eventuell distriktsindelning vid organisation av gatu- och va-arbeten.

Behovet av expeditionsservice uppkommer i de typer av ärenden där personkontakt erfordras. Detta förekommer huvudsakligen inom

- socialvårdens verksamhetsområde
- förmedlingsorganets verksamhetsområde
- byggnadsnämndens verksamhetsområde

Motsvarande behov kan givetvis även förekomma inom andra verksamhetsområden.

En filialorganisation bör bestå av representanter för dessa verksamhetsgrenar eller vissa av dem. Det är av flera skäl olämpligt att frågorna handläggs av samma befattningshavare. Koncentration till samma befattningshavare innebär nämligen

- att befattningshavarens organisatoriska tillhörighet blir oklar
- att oenhetlig handläggning av ärenden kan förekomma
- att tillgängliga specialkunskaper inte utnyttjas.

Placeringen av de lokala expeditionerna och verksamhetens omfattning är givetvis beroende av besöksfrekvens, avstånd, kommunikationer, pendlingsförhållande m m. Detaljerade förslag i detta avseende kräver en noggrann analys och bör grunda sig på lokala bedömningar. Principiellt kan dock anföras att i första hand bör eftersträvas en lösning som innebär att servicekraven tillgodoses även om detta innebär visst avsteg från strikt rationella synpunkter.

Tidigare praktiserad decentralisering av kommunala verksamhetsgrenar visar, att besöksfrekvensen vid lokala expeditioner blir förhållandevis ringa och att den successivt minskar. Behovet av lokala expeditionstider efter kommunsammanläggningen bör därför efter en tid omprövas, varvid besöksfrekvensen och övriga vunna erfarenheter bör vara avgörande för huruvida fortsatt sådan mottagning skall anses motiverad eller ej. Kommunikationer, befolkningsomflyttningar etc är givetvis också av betydelse i ett sådant sammanhang.

11 Sammanfattning

11.1 Nämndorganisation

Förslag till nämndorganisation för den nya kommunen redovisas dels med uppgift om föreslaget antal ledamöter m m i bilaga 2 och dels schematiskt i bilaga 3.

Föreslagen nämndorganisation innebär en minskning av totala antalet förtroendeposter som vid ett ytligt betraktande kan förefalla avsevärd. Kommunsammanläggningen innebär emellertid i sig själv en minskning av antalet förtroendeposter genom att tre kommuner sammanläggs till en. Härtill kommer effekten av den koncentration i nämndorganisationen och den begränsning av antalet ledamöter, som av rationella skäl eftersträvats i föreliggande organisationsförslag.

Det kan förmodas, att vissa förtroendemän nu är ledamöter i flera nämnder. Kommunsammanläggningen innebär, att nämndernas arbetsbelastning ökar, vilket kräver att förtroendemännen koncentrerar sig på ett färre antal ledamotskap än vad som nu är fallet. Reduceringen av antalet förtroendemän blir mindre än av antalet förtroendeposter.

Slutligen vill vi poängtera, att förslaget utarbetats ur i huvudsak rationella synpunkter. Detta kan vad gäller antalet ledamöter under en övergångstid motivera vissa smärre justeringar i förslaget för att få en ur såväl rationella som geografiska och andra synpunkter tillfredsställande representation i de olika nämnderna och styrelserna.

11.2 Förvaltningsorganisation

I bilagorna 20-31 återfinns förslag till personalorganisation och huvudsakliga arbetsuppgifter för den nya kommunens förvaltningar.

För att underlätta en jämförelse mellan personalbehovet i nuvarande delkommuner och i den nya kommunen enligt föreliggande organisationsförslag har en sammanställning härav gjorts förvaltningsvis i bilaga 32. I sammanställningen har emellertid ej medtagits GS- och vaktmästarpersonal och ej heller vissa andra tjänster som t ex rektorsexpeditionernas personal.

/32

En fullständig korrekt redovisning och jämförelse av antalet befattningshavare i nuläge och förslag är dock synnerligen svår att göra bl a med hänsyn till nuvarande deltids- och arvodespersonal, viss osäkerhet vid bedömningen av framtida behov beträffande biträdespersonal samt den omfördelning av vissa arbetsuppgifter, som föreslås.

Av sammanställningen framgår emellertid, att antalet redovisade befattningshavare i nuläget uppgår till 221,5. Organisationsförslaget omfattar inom motsvarande verksamhetsområden maximalt 240,5 befattningshavare. Härvid har de målsättningstjänster (7 st), som streckats i förslaget medtagits samt där gränsvärden (ex 3-4 biträden) angivits, det högre antalet medräknats. Minimiförslaget innebär 230,5 befattningshavare.

På tjänstemannaplanet medför kommunsammanläggningen således en viss ökning av personalbehovet totalt sett. Arbetsvolymen inom flertalet verksamhetsområden är direkt proportionell till antalet invånare i kommunen och kan således ej nämnvärt reduceras genom en kommunsammanläggning. Sammanläggningen kommer vidare inom flera områden att medföra krav på standardhöjning, vilket medför visst ökat personalbehov.

Vid bedömningen av föreslagen personaldimensionering bör också beaktas de möjligheter till reducering av konsultkostnaderna och andra arvoden för speciella tjänster, som åstadkommes genom ökad tillgång till specialistpersonal inom olika områden. Redan i dagens läge finns vidare inom vissa förvaltningar ett latent behov av personalförstärkningar, som tillgodoses i föreliggande organisationsförslag.

Slutligen kan konstateras att det av oss lämnade förslaget innebär att vissa uppgifter centraliserats exempelvis till drätselkontoret.

I rapporten föreslås inrättande av centralt inköpskontor, vilket förväntas medföra minskad arbetsinsats på de enskilda förvaltningarna. Detta förhållande måste givetvis uppmärksammas vid fastställande av organisationsplan för den sammanlagda kommunen.

Objekt	År eller G = genom- snitt	Mölndal	Lindome	Källered					Kommunblocket	M	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	
--------	---------------------------------	---------	---------	----------	--	--	--	--	---------------	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	KOMMUNFÖRBUNDET	
BOKFÖRINGSARBETE	1968									Rationaliserings- avdelningen	Mölndals kommunblock
Antal verifikationer		32 330	6 461	5 484					44 275		
Antal bokföringsnoteringar		63-68 000	9 450	6 734					79 184-84 184	Statistiska uppgifter	
DEBITERINGSARBETE	1968										
Elavgifter, antal abonnenter		15 200	-	-					15 200		
Va-avgifter, antal abonnenter		3 600	500	508					4 608		
Renhållningsavgifter, antal abonnenter		3 500	-	-					3 500		
Hysesgäster		350	52	9					411		
Hundskatter		1 200	389	175					1 764		
Övriga debiteringar, antal		6 200	245	128					6 573		
Arrenden		225	-	-					225		
KASSAVERKSAMHET	1966-1968	x									
Kontanta in- och utbetalningar	G	9 650	666	-					10 316		
In- och utbetalningar via bank och postgiro	G	102 200	6 483	3 483					112 166		
AVLÖNINGSARBETE	1968										
Lärare enligt statligt reglemente		650	40	20					710		
Lärare enligt kommunalt reglemente		-	6	-					6		
Övriga tjänstemän enligt ABT		450	20	19					489		
GS-anställda		150	3	2					155		
Anstalts-, skolhems-, bad- och tvättpersonal		130	4	12					146		
Städpersonal		125	13	4					142		
Skolmåltidspersonal		60	10	5					75		
Personal enligt hemsamaritavtal		100	30	9					139		
Anställda enligt beredskapsavtalet		-	-	-					-		
Övriga löntagare		135	2	6					143		
x avser 1967-1968										Reg nr R	Bilaga 1:3
										Datum	Sign RW/EA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	KOMMUNFÖRBUNDET Rationaliserings- avdelningen	Mölndals kommunblook Statistiska uppgifter	Bilaga 1:4 Sign RW/EA Datum Reg nr R
VATTENVERK	1968											
Pumpstationer		8	2	2					12			
Lågreservoar		1	2	-					3			
Högreservoar		5	2	1					8			
Utjämningsreservoar (Hydrofor)		-	3	-					3			
AVLOPPSVERK	1968											
Reningsverk, låggradiga		-	1	-					1			
Reningsverk, höggradiga		-	1	-					1			
Reningsbrunnar		-	1	1					2			
Pumpstationer		13	3	3					19			
RENHÅLLNINGSVRK	1968											
Destruktionsplatser												
- täcktippar		-	-	1					1			
- förbränning		-	-	-					-			
GATU- OCH LEDNINGSNÄT												
Total längd, km		1968	1968	1969								
- kommunal väghållning		114	-	1,5					115,5			
- enskild väghållning		-	-	30,0					30,0			
- vattenledningar		126	23,4	20,0					169,4			
- spillvattenledningar		168	20,2	20,6					228,4			
- dagvattenledningar			9,3	10,3								
Årlig utbyggnad, km	1966-1968											
- gator och vägar	G	4	1,5	1,7					7,2			
- vattenledningar	G	7	2,3	2,4					11,7			
- spillvattenledningar	G	13	1,5	2,1					21,2			
- dagvattenledningar	G		2,0	2,6								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	KOMMUNFÖRBUNDET	Mölnadal's kommunblock
MÄTNINGSVÄSENDE										Rationaliserings- avdelningen	
Antal förrättningar enligt FBL	1968	335							335		
- avslutade		227							227		
- balanserade		108							108		
Antal förrättningar enligt JDL		-							-		
- avslutade		-							-		
- balanserade		-							-		
Uppdrag		32							32		
- ågomätningar, areal		50 ha							50 ha		
- grundkartor, areal		175 ha							175 ha		
- stads- och byggnadsplaner, areal		155 ha							155 ha		
ELVERK											
Levererad energi, högspänning MWh	1968	28,1							28,1		
" " , lågspänning MWh		63,5							63,5		
Maximalt effektuttag kW		22,3							22,3		
Antal abonnenter, effektabonnenter		32							32		
" " , lågspänning		15 200							15 200		
Antal transformatorer		105							105		
Antal nätstationer		78							78		
Högspänning, friledningar km		25							25		
" , kablar km		69							69		
Lågspänning, friledningar km		120							120		
" , kablar km		103							103		
Antal serviser		4 535							4 535		
Investeringar i egna anläggningar: medeltal för de senaste 3 åren		2,7 milj							2,7 milj		

Bilaga 1:5
Sign RW/EA
Datum

Reg nr R

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	KOMMUNFÖRBUNDET	
Årlig utbyggnad:										Rationaliserings- avdelningen	Mölndals kommunblock
Högspänningsledningar, km	1966-1968	-									
- friledningar	G	0,9							0,9		
- kablar	G	3,3							3,3		
Lågspänningsledningar, km		-							-	Statistiska uppgifter	
- friledningar	G	-							-		
- kablar	G	7,1							7,1		
Antal transformatorer	G	6							6		
Antal nätstationer	G	2							2		
SOCIALFÖRVALTNING											
Socialvård:	1966-1968										
Familjer med socialhjälp	G	586	23	12					621		
Barnavård:											
Förebyggande åtgärder	G	55	19	4					78		
Omhändertaganden enl 29 § bvl	G	49	3	-					52		
" " 31 § "	G	79	1	1					81		
Barnavårdsmannaskap vid årets slut	G	486	63	16					565		
- därav i äktenskapet	G	113	23	7					143		
Fosterbarn under tillsyn vid årets slut	G	51	9	3					63		
Nykterhetsvård:											
Endast undersökning	G	279	16	21					316		
Endast hjälpåtgärder	G	240	10	2					252		
Strängare åtgärder	G	60	1	2					63		
Yttranden i körkortshörsningen	G	1 618	204	120					1 942		

Bilaga 1:6
Sign RW/EA
Datum
Reg nr R

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	KOMMUNFÖRBUNDET			
Årlig utbyggnad:										Rationaliserings-avdelningen			
Högspänningsledningar, km	1966-1968	-								Mölndals kommunblock Statistiska uppgifter			
- friledningar	G	0,9							0,9				
- kablar	G	3,3							3,3				
Lågspänningsledningar, km		-							-				
- friledningar	G	-							-				
- kablar	G	7,1							7,1				
Antal transformatorer	G	6							6				
Antal nätstationer	G	2							2				
SOCIALFÖRVALTNING													
Socialvård:	1966-1968												
Familjer med socialhjälp	G	586	23	12					621				
Barnavård:													
Förebyggande åtgärder	G	55	19	4					78				
Omhändertaganden enl 29 § bvl	G	49	3	-					52				
" " 31 § "	G	79	1	1					81				
Barnavårdsmannaskap vid årets slut	G	486	63	16					565				
- därav i äktenskapet	G	113	23	7					143				
Fosterbarn under tillsyn vid årets slut	G	51	9	3					63				
Nykterhetsvård:													
Endast undersökning	G	279	16	21					316	Reg nr R	Datum	Sign RW/EA	Bilaga 1:6
Endast hjälpåtgärder	G	240	10	2					252				
Strängare åtgärder	G	60	1	2					63				
Yttranden i körkortärenden	G	1 618	204	120					1 942				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Barn tillsyn:									
Platser på lekskolor	1968	240	70	30					340
" " daghem		40	-	-					40
" " fritidshem									-
" i familjedaghem		79	1	15					95
Bidrag (betalningsmottagare):									
Familjebidrag	1968	287	42	36					365
Bidragsförskott		468	41	12					521
Allmänna barnbidrag		4 417	906	458					5 781
Åldringvård och social hemhjälp:									
Antal folkpensionärer	1968	2 874	423	252					3 549
Antal pensionärlägenheter		131	19	2					152
Antal ålderdomshem		1	1	1					3
Antal vårdplatser på ålderdomshem		160	14	17					191
Antal hemvårdarinnor		11	2	2					15
Antal hemsamariter		167	26	7					200
Antal tjänstgöringstimmar för hemsamariter		101 949	7 780	2 473					112 202
Antal vårdfall hemsamarithjälp		163	279	15					457
SKOLVÄSENDE	lå								
Antal skolpoäng	1968/1969	304,5	25	13					342,5
" " , prognos	1969/70-1973/74	306,0	53	21					380
Antal elever, totalt	lå 1968/1969	5 251	587	301					6 139
därav låg- och mellanstadier		2 605	587	301					3 493
mellanstadier									
högstadiet		1 663	-	-					1 663

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
fackskola		231	-	-					231
gymnasium		639	-	-					639
yrkesskola		113	-	-					113
Antal rektorsområden		6 ^x	1	1					8
HÄLSOVÅRDSFÖRVALTNING	x inkl ysk								
Antal inspektioner:	1968								
- bostadslägenheter		170	23	3					196
- samlingslokaler, hotell, pensionat o d		47	5	6					58
- frisersalonger, badinrättningar, fritids- anläggningar		133	4	8					145
- livsmedelslokaler o d		604	15	9					628
- djurstallar		19	44	-					63
- övriga inspektioner		3 449	200	-					3 649
Antal bakteriologiska prov o d		151	10	8					169
- allmänna vattenverk		2	2	3					7
- enskilda vattentäkter		94	200	5					299
ANLÄGGNINGAR FÖR INOMHUSIDROTT									
Idrottshallar	1968	4	-	-					4
Gymnastiksalar		15	-	2					17
Simhallar		-	-	-					-
ANLÄGGNINGAR FÖR UTOMHUSIDROTT OCH FRILUFTSLIV									
Badplatser	1968	3	2	2					7
Campingplatser		-	-	-					-
Idrottsplatser		7	2	-					9

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Semesterbyar			-	-	-						-
Småbåtshamn			-	-	-						-
Utomhusbassänger			-	-	-						-
Konstfrusna isbanor			1	-	-						1
ANLÄGGNINGAR FÖR UNGDOMSVERKSAMHET											
Ungdomsgårdar o d		1968	8	1	-						9
BIBLIOTEK											
Bokbestånd		1968	71 454	7 914	7 709						87 077
Nyanskaffning			6 566	833	555						7 954
Bokband per invånare			2,2	1,3	2,4						2,0
Antal hemlån			182 721	17 639	13 809						214 169
Lån per invånare			5,62	3	4,4						4,3
Öppethållande tim/vecka			50	12,5 ^x	6						68,5
^x avser 1969											

KOMMUNFÖRBUNDET

Rationaliserings-
avdelningen

Mölndals kommunblock

Statistiska uppgifter

Bilaga 1:9

Sign RW/EA

Datum

Reg nr R

ORGAN	Nuvarande organisation, antal ledamöter							Föreslagen organisation		Anmärkningar	KOMMUNFÖRBUNDET Rationaliseringsavdel- ningen
	Möln- dal	Lind- ome	Källe- red					Antal leda- möter	Sekreterare		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
FULLMÄKTIGE	40	35	25					61	Kommunalborgmästaren		Möln- dals kommun- blocknämndorganisation Sammanställning av nuvarande samt förslag till framida organisation.
Revision	9	3	3					9			
Valberedning	7	7	6					7	Kommunalborgmästaren		
KOMMUNENS STYRELSE											
Drätselkammare/Kommunalnämnd	9	11	7					11	Kommunalborgmästaren		
- arbetsutskott	5	3						5	Kommunalborgmästaren	I Möln- dal= 1:1 avdeln	
- organisationskommitté	5									Se KS	
- personal- och organisationsut- skott								5	Personalsekreteraren		
- DK:s 2:a avdelning	4										
SPECIALREGLERADE NÄMNDER											
Arbetslöshetsnämnd	DK	KN	5							KS	
Barnavårdsnämnd	9	9	7							Se soc nämnd	
Beredskapsnämnd	-	-	KN							KS	
Brandstyrelse	5	5	5					7	Brandchefen		
Byggnadsnämnd	5	7	7					7	Stadsarkitekten		
Civildövsvarsnämnd	DK	KN	KN							KS	
Familjebidragsnämnd	Soc n	KN	5							Soc nämnd	
Förmedlingsorgan	DK	KN	KN							KS	
Hamnstyrelse	-	-	-								
Handels- och sjöfartsnämnd	-	-	-								
Hemhjälpnämnd	Soc n	Soc n	5							Soc nämnd	
Hälsovårdsnämnd	7	7	5					7	Förv chef hälsov kont		
	4	-									

Bilaga 2:1
Sida RW/IL
Datum 19.5.1970
Reg nr R 70/70

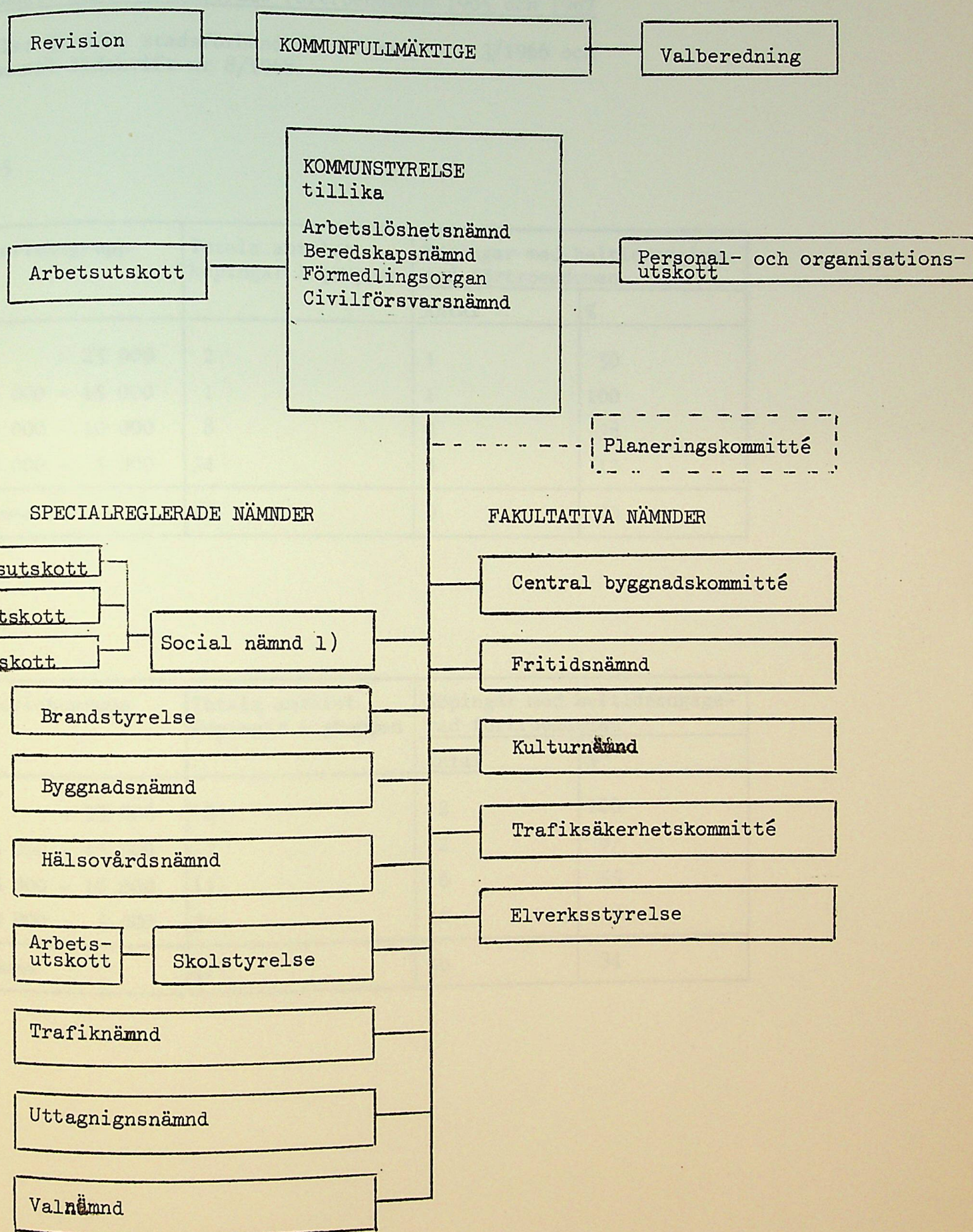
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	KOMMUNFÖRBUNDET Rationaliseringsavdel- ningen	Mölnadal's kommunblock Sammanställning av nuvarande samt förslag till framtida organisation.	Bilaga 2:2 Sign RW/IL Datum 19.5.1970 Reg nr R 70/70
Nykterhetsnämnd	9	9	7							Se soc nämnd			
Skolstyrelse	11	11	7					11	Adm avdelningschef				
Skolstyrelse AU	3							5	"-				
- Presidium	3									Se skolstyrelse			
- Fastighetsförvaltning	3									Se skolstyrelse			
Socialnämnd	9	7	7							Se soc nämnd			
								11	Socialchefen				
Gemensam social nämnd:								3	Avd chef socialavd				
Socialt utskott								3	Avd chef serviceavd				
Service utskott													
	3									Se soc nämnd			
Gemensamt AU för B-, N- och S nämnderna	-	2	2					2+1	Polischefen				
Trafiknämnd	5	3	3					3	Ordföranden				
Uttagningsnämnd	4	4	4					4+1	Kommunalborgmästaren				
Valnämnd													
FAKULTATIVA NÄMNDER													
Besvärnämnd	-	-	-										
Biblioteksstyrelse	5	7	5							Se kulturnämnd			
Central byggnadskommitté	5	3	-					5	Fastighetschefen				
Fritidsnämnd	9	7	7					9	Fritidschefen				
Förskolestyrelse	Byn	-	-							Se soc nämnd			
Gatu-/vägnämnd ^x	4	-	-							Se KS			
Industrikommitté	-	-	-										
Kulturnämnd	3	-	-					9	Chefsbibliotekarien				
Lokaliseringsråd	-	-	-										

x= DK:s 2:a avdelning

[illegible]

Mölndals kommunblock

Plan över föreslagen nämndorganisation

1) Tillika familjebidragsnämnd
och hemhjälpnämnd

Mölndal: Heltidsengagerade förtroendemen 1965 och 1967

Källa: Svenska stadsförbundets tidskrift nr 3/1966 och
Kommunal tidskrift nr 8/1968

1965

Storleksgrupp	Totala antalet köpingar i gruppen	Köpingar med heltidsengagerad förtroendeman	
		Antal	%
- 25 000	2	1	50
25 000 - 15 000	1	1	100
15 000 - 10 000	8	3	38
10 000 - 5 000	34	4	12
Summa	45	9	20

1967

Storleksgrupp	Totala antalet köpingar i gruppen	Köpingar med heltidsengagerad förtroendeman	
		Antal	%
- 25 000	2	2	100
25 000 - 15 000	3	2	67
15 000 - 10 000	11	6	55
10 000 - 5 000	31	6	19
Summa	47	16	34

Mölndal: Heltidsengagerade förtroendemän 1965 och 1967

Källa: Svenska stadsförbundets tidskrift nr 2/1966 och
Kommunal tidskrift nr 8/1968

1965

Storleksgrupp	Totala antalet städer i gruppen	Städer med heltidsengagerad förtroendeman	
		Antal	%
- 25 000	38	38	100
25 000 - 15 000	26	23	88
15 000 - 10 000	23	17	74
10 000 - 5 000	29	11	38
Summa	116	89	77

1967

Storleksgrupp	Totala antalet städer i gruppen	Städer med heltidsengagerad förtroendeman	
		Antal	%
- 25 000	47	45	96
25 000 - 15 000	28	23	82
15 000 - 10 000	20	16	80
10 000 - 5 000	24	9	37
Summa	119	93	78

Mölndal: Heltidsengagerade förtroendemän 1965 och 1967

Källa: Svenska stadsförbundets tidskrift nr 3/1966 och
Kommunal tidskrift nr 8/1968

1965

Storleksgrupp	Totala antalet landskommuner i gruppen	Landskommuner med heltidsen- gagerad förtroendeman	
		Antal	%
- 25 000	3	3	100
25 000 - 15 000	4	3	75
15 000 - 10 000	17	7	41
10 000 - 5 000	125	14	11
Summa	149	27	18

1967

Storleksgrupp	Totala antalet landskommuner i gruppen	Landskommuner med heltidsen- gagerad förtroendeman	
		Antal	%
- 25 000	3	3	100
25 000 - 15 000	7	7	100
15 000 - 10 000	13	6	46
10 000 - 5 000	103	11	11
Summa	126	27	21

Mölnåls kommunblock: Jämförelse
mellan nuvarande och föreslagen
personaldimensionering

Förvaltning/motsvarande	Antal befattningar													
	Mölnåls							Nuläge						
	Mölnåls		Lindome		Källered		Blocket		Blocket		Blocket		Förslag	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Stadskansli	10,5	2,5	8				13	4	9					
Drätselkontor	21,5	6	15,5	4	1	3	31	9	22					
Fastighetskontor	17	3	14				17	3	14	16	7	5		
Byggnadskontor	32	20	12				32	20	12	13	2	1		
Teknisk avdelning				3	2	1		4	3					
Fritidskontor	8	2	6				8	2	6	10	3	7		
Hälsövärdskontor	5	4	1				5	4	1	7	5	2		
Stadsarkitektkontor	8	5	3				8	5	3	13	9	4		
Stadsingenjörskontor	14	8	6				14	8	6	16	10	6		
Socialbyrå	30	15	15	4,5	2	2,5	35,5	18	17,5	40	20	20		
Skolkontor	10	3	7	1	1	1,5	12,5	5	7,5	12	5	7		
Folkbibliotek	9	4	5	0,5	0,5	0,5	10	5	5	12	6	6		
Elverk	26,5	7	19,5				26,5	7	19,5	28,5	7	21,5		
Totalt	1191,5	579,5	112,0	18,0	8,5	9,5	221,5	94,5	127,0	240,5	107,0	133,5		

- 1) totalt antal tjänster
2) kvalificerade tjänster
3) övrig personal
4) en bibliotekarie tjänstgör i landstingets regi